

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ
ΧΑΝΙΩΝ

Τεύχος 9

Χανιά Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1993

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Περιοδική έκδοση του Πνευματικού Κέντρου Χανίων.

Διανέμεται δωρεάν.

Έρευνα - Επιμέλεια ύλης: Ζαχαρένια Σημανδηράκη

Κείμενα Γεν. Γραμματέως Π.Κ.Χ.

Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Νίκος Ράμμος

Μέλος Δ.Σ. Π.Κ.Χ.

Εκτύπωση: Μιχ. Γεωρβασάκης Ο.Ε.

Πασακάκι - Χανιά, Τηλ. 92482

Διεύθυνση: Πνευματικό Κέντρο Χανίων

Νομαρχιακό Μέγαρο, Γ' όροφος

Πλατεία Ελευθερίας, Χανιά

Τηλ. (0821) 40525

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Π.Κ.Χ.

Πρόεδρος: Νομάρχης Χανίων, κ. Χρήστος Ράπτης

Αντιπρόεδρος: Δήμαρχος Χανίων, κ. Γιώργος Τζανακάκης

Γεν. Γραμματέως: Ζαχαρένια Σημανδηράκη

Μέλη: Εμμ. Παπαδάκης, Ιωάν. Αρετάκης,

Αικ. Αλέξη, Πέτρος Ζησάκης,

Λυσ. Κοββατζής, Νικ. Ράμμος

Αναπλ. Μέλος: Μαρ. Παπαδόπετρου

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ Π.Κ.Χ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ειδήσεις
- Εκδηλώσεις Ιουλίου - Σεπτεμβρίου '93
- Νέες Εκδόσεις
- Σχόλια
- Τα Χανιά - ο Τόπος μας.
- Πολιτιστικοί φορείς της Κρήτης
- Η Αλληλογραφία μας.
- Η Ελλάδα δεν είναι μόνο τα Χανιά
- Ψήγματα

Τεύχος 9
Χανιά Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1993

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Την ανάγκη διάσωσης των στοιχείων του λαϊκού μας πολιτισμού, τα περισσότερα από τα οποία παρουσιάζουν στην εποχή μας μια αλματώδη συρρίκνωση, επεσήμανε το μέλος της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής για θέματα νεοελληνικού λαϊκού πολιτισμού του Υπουργείου Εσωτερικών και λέκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών κ. Άννα Γουήλ Μπαδιεριτάκη, κατά τη διάρκεια συνάντησης που πραγματοποιήθηκε την 30/8/93 στο Δημαρχείο Χανίων με πολιτιστικούς φορείς του Νομού μας. Η κ. Γουήλ Μπαδιεριτάκη, τόνισε ακόμη, ότι η εγκατάλειψη και εξαφάνιση των στοιχείων αυτών του λαϊκού μας πολιτισμού οφείλεται στην εξουθενωτική πίεση που ασκείται από τα μηνύματα και επιτεύγματα ενός υπερεθνικού οικονομοτεχνικού πολιτισμού από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την καθημερινή επαφή πληθυσμών των περιφερειών με τα αστικά κέντρα, χάρη στα ραγδαίως αναπτυσσόμενα μέσα επικοινωνίας και συγκοινωνίας. Πρόσθεσε δε, ότι για τη διάσωσή τους είναι επιβεβλημένη η συστηματική συλλογή, συγκέντρωση και διαφύλαξη της πρωτογενούς ύλης (προφορική παράδοση) καθώς και των ποικίλων αντικειμένων της καθημερινής ζωής, όπως παραδοσιακές φορεσιές, έπιπλα, σκεύη, ξυλόγλυπτα, αντικείμενα μεταλλικά, κεραμικά και άλλα, η καταγραφή και διάσωση των κατά τόπους διαλεκτικών στοιχείων κλπ. Η κ. Άννα Γουήλ Μπαδιεριτάκη κατά τη διάρκεια της συνάντησης, έδωσε συγκεκριμένες οδηγίες προς τους παρευρισκόμενους φορείς, για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για τη διάσωση, διαφύλαξη και αξιολόγηση του λαογραφικού υλικού του Ν. Χανίων, ενώ αναφερόμενη και στην επιτροπή της οποίας είναι μέλος, είπε ότι η επιτροπή αυτή, έχει συσταθεί εδώ και 6 περίπου μήνες, αποτελείται από καθηγητές Πανεπιστημίου και άλλους ειδικούς γύρω από λαογραφικά θέματα, σκοπό δε έχει να οργώσει την ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα για να ενημερώσει τον κόσμο, για τον επιστημονικό τρόπο συγκέντρωσης του λαογραφικού υλικού. Σημειώνεται ότι η κ. Γουήλ είχε έλθει ξανά στα Χανιά στις 10/8/93 και ο σκοπός της επίσκεψής της ήταν να έλθει σε επαφή με τα μέλη των Νομαρχιακών Επιτροπών των Νομών Χανίων και Ρεθύμνης, για να συντονίσει τις ενέργειες για την καταγραφή, τη συγκέντρωση, τη διάσωση και τη διαφύλαξη λαογραφικού υλικού των περιοχών των δύο νομών. Η κ. Γουήλ είχε συναντηθεί με τα μέλη της Νομαρχιακής Επιτροπής Χανίων και την επομένη είχε μεταβεί στο Ρέθυμνο. Όπως δήλωσε η κ. Γουήλ θεωρεί απόλυτα χρήσιμη τη διάσωση αυτού του υλικού στους κρίσιμους καιρούς που ζούμε σήμερα και κάθε κρητικός θα πρέπει να σκεφθεί το μέγεθος της προσφοράς του προς το Έθνος εάν μπορέσει να μαζέψει στοιχεία από τα ήθη και τα έθιμα της παραδοσιακής κρητικής ζωής.

- Εγκαινιάσθηκε (όπως αναφέρεται σε άλλη στήλη) το Ιστορικό - Λαογραφικό Μουσείο Γαβαλοχωρίου. Το κτίριο του ιστορικού λαογραφικού μουσείου Γαβαλοχωρίου αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα. Ισόγειο με "οξιάωστη", εσωτερική αυλή, καμαρόσπιτο με βοηθητικούς χώρους, όροφο με οντά. Τμήμα του κτιρίου κατασκευάστηκε κατά την Ενετοκρατία, ο δε όροφος έγινε επί Τουρκοκρατίας. Χρησιμοποιήθηκε σαν κατοικία μέχρι τα τέλη του περασμένου αιώνα. Στην κοινότητα Γαβαλοχωρίου δωρήθηκε από τους κληρονόμους των τελευταίων ενοίκων του, το ζεύγος Γεωργίου και Μαρίας Στυλιανάκη. Η έκθεση των αντικειμένων γίνεται σύμφωνα με τη σύγχρονη μουσειολογική αντίληψη, με επεξηγηματικά κείμενα, φωτογραφίες, σχέδια, μακέτες και εμπλουτίζεται κάθε χρόνο με νέα εκθέματα. Σκοπός του μουσείου είναι η περισυλλογή,

προστασία και έρευνα των αντικειμένων της πολιτιστικής παράδοσης του τόπου. Στο ιστορικό τμήμα εξ άλλου του μουσείου εκτίθενται όπλα και σπαθιά από τους μακροχρόνιους αγώνες των Κρητικών για ελευθερία, μικρό μέρος ζωγραφικών πινάκων και ιστορικών λιθογραφιών, στις οποίες απεικονίζονται παραστατικά τα σημαντικότερα γεγονότα της Ελληνικής και Κρητικής ιστορίας, νομίσματα Ρωμαϊκά, Βυζαντινά, Βενετσιάνικα, Τουρκικά, Κρητικής Πολιτείας και νόμισμα των Συρακουσών (405-345 π.Χ.). Επίσης μετάλλια Γαβαλοχωριανών κερδισμένα στα πεδία των μαχών. Σημειώνεται ότι η αναστήλωση του κτιρίου πραγματοποιήθηκε από το πρόγραμμα ΜΟΠ Κρήτης και η έκθεση των αντικειμένων από το πρόγραμμα ΣΠΑ. Η καταγραφή, συντήρηση και η επιβόληση στην έκθεση των αντικειμένων πραγματοποιήθηκε με χρηματοδότηση και μέριμνα της Διεύθυνσης Λαϊκού Πολιτισμού του ΥΠΠΟ.

- Μελέτη για την αποκατάσταση - αναστήλωση ενός χαρακτηριστικού νεοκλασικού κτιρίου των Χανίων, την κατοικία του πρίγκιπα Γεωργίου στη Χαλέπα, εκπονεί στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος, που χρηματοδοτεί το ΜΟΠ Κρήτης, ομάδα του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου. Η ομάδα αυτή που αποτελείται από τους κ. Συρμακέζη, Μ. Χρονόπουλο, Α. Βιολάκη και Χ. Σπανό, ήλθε στα Χανιά στις 3 και 4 Σεπτεμβρίου, προκειμένου να παρουσιάσει την πρώτη φάση της μελέτης, που αφορά το στάδιο της αποτύπωσης και αποτίμησης της υπάρχουσας κατάστασης του κτιρίου.

- Πραγματοποιήθηκε στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης στο Κολυμπάρι, το διεθνές επιστημονικό σεμινάριο προηγμένης μελέτης με θέμα "Μελέτη βιολογικών μακρομορίων με πυρηνικό μαγνητικό συντονισμό". Το σεμινάριο ήταν υπό την αιγίδα της Ελληνικής Βιομηχανικής και Βιοφυσικής Εταιρείας και της ΟΑΚ.

- Πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο η "Α' Μεσογειακή Μουσική Συνάντηση Κρήτης", μ' ένα τετραήμερο διεθνές μουσικολογικό συνέδριο με θέμα "Μουσικές παραδόσεις της Μεσογείου, ρίζες και συνέχεια". Παράλληλα, διεξήχθησαν συναυλίες παραδοσιακής μουσικής, απ' όλη την Μεσόγειο.

- Η προϊσταμένη του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης κ. Ζαχαρένια Σημανδηράκη, συμμετείχε, ύστερα από σχετική πρόσκληση, στο 5ο Διεθνές Συμπόσιο για την Εκπαίδευση των Αρχειακών, που διοργανώθηκε στον Πειραιά στις 16 - 17 και 18 Σεπτεμβρίου, από το Διεθνές Συμβούλιο των Αρχείων και το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Πειραιά. Στο συμπόσιο, που είχε ως γενικό θέμα τον ρόλο της τεχνικής κατάρτισης στην εκπαίδευση των αρχειακών, αναπτύχθηκαν από αξιωματούχους του Διεθνούς Συμβουλίου των Αρχείων διάφορα θέματα, όπως οι τεχνικές για την προστασία και αποκατάσταση των τεκμηρίων, η κατασκευή και ο εξοπλισμός των κτιρίων των Αρχείων και η εκπαίδευση στην πληροφορική, ενώ από τους Έλληνες αρχειακούς έγινε παρουσίαση της ελληνικής εμπειρίας από την κατασκευή των κτιρίων των Αρχείων και την προστασία των τεκμηρίων. Σημειώνεται ότι η κ. Ζαχαρένια Σημανδηράκη είχε εκπροσωπήσει επίσημα τη χώρα μας το 1990 σε Στρογγυλή Τράπεζα του Διεθνούς Συμβουλίου Αρχείων και σε σύσκεψη των 12 Διευθυντών των Αρχείων των χωρών - μελών της ΕΟΚ, στη Δρέσδη της Γερμανίας.

- Το έργο του Γκιουζέπε Γκερόλα για τα μοναστήρια και τις εκκλησίες της Κρήτης, όπως αυτά επιβιώνουν από την περίοδο της Βενετοκρατίας, σε μετάφραση του ιστοριοδίφη κ. Στέργιου Σπανάκη, παρουσίασαν οι εκδόσεις του Συνδέσμου Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης. Η παρουσίαση αυτή έρχεται να συμπέσει με την έναρξη της λειτουργίας της εκθέσεως των Εικόνων της Κρητικής Σχολής, η οποία πραγματοποιείται από την Τετάρτη 15 Σεπτεμβρίου, στη βασιλική του Αγίου Μάρκου και στο Ναό της Αγίας Αικατερίνης Σιναιτών. Την έκδοση αυτού του έργου επιμελήθηκε η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, η οποία και υιο-

θέτισε την μορφή της πρώτης του εκδόσεως. Η περίοδος της Βενετοκρατίας στην Κρήτη, όπως είναι γνωστό, καλύπτει μια πολύ σημαντική φάση στην ανάπτυξη του πολιτισμού, μια φάση της οποίας η απήχηση υπερβαίνει κατά πολύ τα στενά τοπικά της όρια. Η έκδοση αυτή, επομένως, όπως αναφέρει στον πρόλογό του ο διευθυντής της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής καθηγητής κ. Ντί Βίτα, "θα δώσει όχι μόνον ένα εργαλείο μελέτης στους ειδικούς, αλλά και ένα στοιχείο γνώσης για όλους τους Κρητικούς που αγαπούν το νησί τους, οι οποίοι, έτσι θα μπορούν καλύτερα να συνεργαστούν για την προστασία των λειψάνων αυτού του υψηλού πολιτισμού, που σε κάθε του εκδήλωση: λογοτεχνική, καλλιτεχνική, τεχνική, υπήρξε πρώτα και κύρια κρητικός πριν να είναι ενετικός". Πρέπει να σημειωθεί ότι η έκδοση του τόμου αυτού του Γκερόλα για τις εκκλησίες και τα μοναστήρια της Κρήτης κοσμείται με 417 μαυρόασπρες και 17 έγχρωμες φωτογραφίες, στις οποίες απεικονίζεται με ακρίβεια η κατάσταση των μνημείων της ενετικής περιόδου στο νησί στις αρχές του 20ου αιώνα. Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η όλη έκδοση έχει επιχορηγηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού στη μνήμη του Δημήτρη Πλάκα, "ο οποίος αγάπησε την Κρήτη σαν πατρίδα του".

- Έληξαν οι εργασίες 10ημέρου σεμιναρίου στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης (Ο.Α.Κ.) με θέμα Ζώσα Ορθοδοξία, στο οποίο έλαβαν μέρος καθηγητές και φοιτητές της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Gratz. Την ευθύνη από πλευράς Αυστριακών είχαν ο συμπολίτης μας καθηγητής του Πανεπιστημίου του Gratz Γρηγόριος Λαρεντζάκης και ο καθηγητής Φίλιππος Haron-court. Έγιναν διαλέξεις από τους καθηγητές αυτούς, τον διευθυντή της Ακαδημίας και συνεργάτες της ΟΑΚ. Οι σύνεδροι έλαβαν μέρος στο πανηγύρι των Αγίων Κηρύκου και Ιουλίτης στη Λισό. Σκοπός των σεμιναρίων αυτών είναι η παροχή δυνατότητας σε ετερόδοξους θεολόγους, που θα αναδειχθούν σε στελέχη των Εκκλησιών τους, να γνωρίσουν από κοντά την Ορθοδοξία και να συμβάλουν στη δημιουργία ενός καλύτερου κλίματος διεκκλησιαστικής κατανόησης και συνεργασίας.

- Εικόνες όλων των σημαντικών ζωγράφων της Κρητικής Σχολής συγκεντρώνονται για πρώτη φορά σε μία έκθεση. Τίτλος της: "Έκθεση Εικόνων Κρητικής Σχολής" (15ος - 17ος αι.) Χώρος φιλοξενίας της η Βασιλική του Αγίου Μάρκου και ο ναός της Αγίας Αικατερίνης Σιναιτών, στο Ηράκλειο Κρήτης. Η διάρκεια της έκθεσης θα είναι μέχρι τις 30 Οκτωβρίου. Στην έκθεση που διοργανώνεται από το Δήμο Ηρακλείου και τη Βικελαία Βιβλιοθήκη, σε συνεργασία με την Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Κρήτης και υπό την πνευματική αιγίδα της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Κρήτης, παρουσιάζονται συνολικά 210 εικόνες Κρητών ζωγράφων, εκ των οποίων οι 90 προέρχονται από τα μουσεία της Ρωσίας. Συγκεκριμένα τα μουσεία που αποστέλλουν έργα είναι το Ερμιτάζ, το ιστορικό Μουσείο Μόσχας, το Μουσείο Κρεμλίνου, το ρωσικό Μουσείο Πετρούπολεως, η Πινακοθήκη Τρετιακόφ και το Μουσείο Ρουμπλιόφ. Όσον αφορά στον ελλαδικό χώρο, θα εκτεθούν εικόνες από τη Μήλο, το Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών, το Μουσείο Μπενάκη, το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, τις Βυζαντινές Εφορείες Δωδεκανήσου, της Κρήτης και της Δυτικής Μακεδονίας, την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, την Ιερά Μητρόπολη Γορτύνης και Αρκαδίας, την Ιερά Μητρόπολη Πέτρας, Ρεθύμνης, Κυδωνίας και Σελίνου, Λάμψης και Σφακίων και Ιεραπόλεως και Στείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετές από αυτές τις εικόνες, περίπου 80, παρουσιάζονται για πρώτη φορά στο κοινό. Στο πλαίσιο της έκθεσης, εκτός από την παρουσίαση του Λευκάματος, θα πραγματοποιηθεί τριήμερο Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο, ενώ θα γίνουν και προβολές της ταινίας "Αντρέι Ρουμπλιόφ" του Ταρκόφσκι, καθώς και του Φώτου Λαμπρινού με θέμα την Ορθοδοξία στη Ρωσία. Παράλληλα θα εμφανιστεί η Βυζαντινή Χορωδία του Δήμου Ηρακλείου, υπό τη διεύθυνση του κ. Αμαργιανάκη, με τη "Θεία Λειτουργία".

Μετά την πτώση της Κωνσταντινούπολης, το 1453, πολλοί ήταν οι πνευματικοί άνθρωποι που εγκαταστάθηκαν στην ενετοκρατούμενη Κρήτη. Στον τομέα της ζωγραφικής οι πρώτοι που αναφέρονται από αρχειακές πηγές (1336) είναι ο Αλέξης Απόκαυκος, ο Εμμανουήλ Ουρανός και ο Νικόλαος Φιλανθρωπίνος. Η Κρητική Σχολή, στη συνέχεια, αναπτύσσει και εξελίσσει

δημιουργικά τη βυζαντινή Τέχνη και στις πόλεις της Κρήτης λειτουργούν δεκάδες εργαστήρια οργανωμένα σε συντεχνίες, αποστέλλοντας χιλιάδες εικόνες σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο. Από αρχαικές πηγές αναφέρεται πως μόνο την περίοδο 1453-1526 στην πόλη του Χάνδακα υπάρχουν 120 ζωγράφοι, ενώ στην ίδια πόλη από το 1527-1630, ο αριθμός των καλλιτεχνών ανέρχεται στους 125. Είναι γνωστό ότι τα κυριότερα κέντρα της Ορθοδοξίας έχουν δεχθεί έργα Κρητών καλλιτεχνών. Οι δύο καλλιτέχνες, όμως, που ολοκληρώνουν τα χαρακτηριστικά της Κρητικής Σχολής Ζωγραφικής, είναι ο Θεοφάνης Στρελίτζας Μπαθάς ή Θεοφάνης ο Κρης στον τομέα των τοιχογραφιών και ο Μιχαήλ Δαμασκηνός στις εικόνες. Άλλοι σημαντικοί καλλιτέχνες της Κρητικής Σχολής είναι ο Ανδρέας Ρίζος, ο Γεώργιος Κλόντζας, ο Θεόδωρος Πουλάκης, ο Εμμανουήλ Τζάνε Μπουνιαλής, έργα των οποίων παρουσιάζονται στην έκθεση.

- Πολλά Χανιωτόπουλα πέτυχαν όχι μόνο να εισαχθούν και φέτος στα ΑΕΙ και ΤΕΙ και μάλιστα με υψηλές βαθμολογίες, αλλά και να καταλάβουν πρώτες θέσεις, κατά σειρά επιτυχίας, στις Σχολές τους. Συγκεκριμένα στα ΑΕΙ, η Άννα Μεν. Σημανδράκη πέτυχε να εισαχθεί πρώτη στο Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης ο Δημ. Αγγελάκης, πρώτος Φυσικής Κρήτης και η Αρτ. Φουντουλάκη πρώτη Δημ. Διοίκησης Παντείου Πανεπ. Αθηνών. Εξ άλλου άλλα 12 Χανιωτόπουλα σημείωσαν πρωτίες κατά την εισαγωγή τους σε ΤΕΙ όλης της χώρας.

Με την ευκαιρία της έκδοσης των αποτελεσμάτων των Πανελληνίων Εξετάσεων για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας, ο Δήμαρχος Χανίων κ. Γιώργος Τζανακάκης έκαμε την ακόλουθη δήλωση: "Τώρα που ανακοινώθηκαν τ' αποτελέσματα και τα ονόματα των επιτυχόντων θάθελα να απευθύνω σε όλα τα παιδιά που συμμετείχαν είτε τελικά πέτυχαν είτε όχι το ακόλουθο μήνυμα: "Θερμά συγχαρητήρια στους επιτυχόντες σ' αυτούς που είδαν τ' όνειρό τους να γίνεται πραγματικότητα, που ευτύχησαν να απολαύσουν τους κόπους τους ν' αποδίδουν καρπούς. Κι ακόμη τις θερμότερες μου ευχές για κάθε άλλη επιτυχία κι ευτυχία στο μέλλον, στη ζωή και στη σταδιοδρομία τους. Στα παιδιά που δεν κατόρθωσαν να εισαχθούν σε κάποιο από τα Ανώτατα ή Ανώτερα Ιδρύματα της χώρας θάθελα να επισημάνω πως δεν είναι εκείνα που απέτυχαν αλλά το εκπαιδευτικό μας σύστημα, που νοσεί εξακολουθώντας δυστυχώς να λειτουργεί με αναχρονιστικές και ίσως βάρβαρες μεθόδους. Και για το λόγο αυτό σωστή αντίδραση είναι η νηφαλιότητα, η ψυχραιμία και η αισιοδοξία (όσο δύσκολο και αν αυτό φαίνεται). Έτσι θα μπορούσαν να σχεδιάσουν τη μελλοντική τους δράση και να διαπιστώσουν ότι δρόμοι κι ευκαιρίες επιτυχίας υπάρχουν πολλές. Φτάνει να τις διακρίνουμε. Με τα συγχαρητήριά μου και σε σας για τον αγώνα που δώσατε και τις θερμότερες ευχές μας για κάθε επόμενη προσπάθειά σας".

Και το Πνευματικό Κέντρο Χανίων συγχαίρει θερμότατα όλους τους επιτυχόντες και τους εύχεται καλές σπουδές, προς όφελος και των ίδιων αλλά και του τόπου που τους γέννησε. Σε κείνους που απέτυχαν, θάρρος και δύναμη για να προσπαθήσουν ξανά.

- Ημερίδα με θέμα "Κρήτη 2.000 - Κέντρο Γραμμάτων και Τεχνών, Επιστήμης και Οικονομίας", διοργανώνουν στη 1 και 2 Οκτωβρίου στο Ηράκλειο τα τμήματα Ανατολικής και Δυτικής Κρήτης του Θεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Η διημερίδα εντάσσεται στις εκδηλώσεις του διεθνούς συνεδρίου "Η Ελλάδα στην Ευρώπη - Χωροταξία και Περιφερειακή Πολιτική προς τα 2.000" που οργανώνεται στην Αθήνα στις 14-15 Οκτωβρίου από το Τ.Ε.Ε. το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και την 16η Γενική Διεύθυνση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Σκοπός της Διημερίδας είναι να εξετασθούν οι δυνατότητες και οι προοπτικές που έχει η Κρήτη να διαδραματίσει ρόλο Κέντρου στα Γράμματα και τις Τέχνες, την Επιστήμη και την Οικονομία. Στόχος είναι να διερευνηθούν και να προσδιορισθούν οι διαστάσεις αυτού του ρόλου για κάθε τομέα και να προταθούν πολιτικές και μέτρα για την υλοποίησή του, ώστε η Κρήτη να διαδραματίσει με επιτυχία τον σύγχρονο ρόλο της στον πολιτισμό, την επιστήμη και την οικονομία, ένα ρόλο που ταιριάζει στη θέση της, τους ανθρώπους της και την ιστορία της. Στη διημερίδα έχουν κληθεί να συμμετάσχουν

με εισηγήσεις διακεκριμένοι Έλληνες και ξένοι πολιτικοί, επιστήμονες, στελέχη προγραμματισμού και γενικά προσωπικότητες που με τις εξειδικευμένες γνώσεις τους αναμένεται να συμβάλλουν στην επίτευξη του σκοπού της διημερίδας.

- Διεθνές συνέδριο με τίτλο "Συνέδριο Ελληνικής Ποίησης - Από τις έμμετρες μορφές στον ελεύθερο στίχο (1880-1940)" διοργανώνει το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών στο Ρέθυμνο, υπό την οργανωτική μέριμνα του ερευνητικού προγράμματος του "Αρχείο Νεοελληνικής Μετρικής". Το συνέδριο θα διεξαχθεί 30 Σεπτεμβρίου με 2 Οκτωβρίου και όπως δηλώνει ο υπότιτλός του, θα είναι θεματικά προσδιορισμένο στη μελέτη μιας σημαντικής περιόδου της νεοελληνικής ποίησης κατά την οποία τελούνται οι θεμελιώδεις στιχουργικές και μορφικές αλλαγές που οδήγησαν στη μετάβαση από την παραδοσιακή στη νεωτερική ποίηση. Πρόκειται για μια λίγο, σε ό,τι αφορά τα ελληνικά ποιητικά πράγματα, ερευνημένη περίοδο, η μελέτη της οποίας θα φωτίσει τις σχέσεις της ποίησής μας αυτής της εποχής με την ευρωπαϊκή και θα βοηθήσει στην ακριβέστερη εκτίμηση της ελληνικής συμμετοχής στη μοντερνιστική ποιητική επανάσταση. Το συνέδριο τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, με χορηγία του Ιδρύματος Λεβέντη και ευγενή βοήθεια του Δήμου Ρεθύμνου.

- Παγκρήτιο διαγωνισμό μεταξύ των μαθητών των Λυκείων για την εκπόνηση μελέτης (συλλογικής εργασίας) αφιερωμένης στην Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, προκήρυξε η Νομαρχία Χανίων. Το θέμα της μελέτης είναι: "Ο αγώνας του κρητικού λαού για την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα - η ένωση - οι συνέπειες από την ένωση για τον ελληνισμό". Από τις μελέτες που θα υποβληθούν θα βραβευθούν οι 4 καλύτερες με τα εξής βραβεία: Α' Βραβείο: 100.000 δρχ. Β' Βραβείο: 50.000 δρχ Γ' Βραβείο: 30.000 δρχ. Έπαινος: 20.000 δρχ. Τα Λύκεια της Κρήτης θα πρέπει να αποστείλουν τις μελέτες (μία από κάθε Λύκειο) στο Τμήμα Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Νομαρχίας Χανίων (Πλατ. Ελευθερίας - 73100 Χανιά) μέχρι την 15η Νοεμβρίου 1993, προκειμένου να επιλεγούν οι 4 καλύτερες που θα βραβευθούν. Η επιλογή θα γίνει από επιτροπή που θα συγκροτηθεί με άλλη απόφαση της Νομαρχίας.

- Στον καθηγητή του Πανεπιστημίου Warwick της Μ. Βρετανίας κ. Ρόμπερτ Μακί απονεμήθηκε το διεθνές βραβείο "Στέφανος Πνευματικός". Το εν λόγω βραβείο που θεσπίστηκε από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) στη μνήμη του καθηγητή Στέφανου Πνευματικού, ο οποίος δολοφονήθηκε στις 27 Νοεμβρίου, δίδεται κάθε δύο χρόνια σε ένα νέο ερευνητή, νεώτερο των 40 ετών ο οποίος έχει σημαντικά συνεισφέρει στην περιοχή της Φυσικής και ασχολείται με "μη γραμμικά φαινόμενα". Η τελετή της απονομής έγινε στην πόλη Κόμο της Ιταλίας στα πλαίσια του διεθνούς συνεδρίου "Χaos, τάξη και μορφές: όψεις της μη γραμμικότητας". Το ΙΤΕ αντιπροσώπησε ο καθηγητής Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Γ. Τσιρώνης, ενώ το βραβείο απέδωσε στον κ. Μακί ο καθηγητής και πρόεδρος του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου του Ιλνινός στην Ουρμπάνα των ΗΠΑ κ. Ντέιβιντ Κάμπελλ, ο οποίος είναι και πρόεδρος της οκταμελούς διεθνούς επιτροπής του βραβείου.

- Στον 10ο Παγκρήτιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό του Πνευματικού - Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Αγίου Νικολάου Λασιθίου το Ειδικό Βραβείο Ποίησης Νεολαίας (για νέους κάτω των 19 ετών) που συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο 50.000 δρχ. απέσπασε η Χανιωτοπούλα Άννα Μεν. Σημανδράκη, φοιτήτρια του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Άλλα βραβεία που απονεμήθηκαν σε Χανιώτες ήταν το Β' βραβείο ποίησης (Γ. Αρετάκης), Γ' βραβείο διηγήματος και διάκριση στην ποίηση (κ. Κεραμιτζόγλου) και διάκριση στην ποίηση (Πολ. Μυλωνάκη).

- Από την Πρωτανεία του Πανεπιστημίου Κρήτης ανακοινώθηκαν τα ονόματα των φοιτητών των Πανεπιστημιακών Σχολών Ηρακλείου και Ρεθύμνου στους οποίους θα δοθεί η υποτροφία που έχει θεσπίσει ο κ. Μανόλης Δρεττάκης, Βουλευτής Α' Αθηνών:

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Τμήμα Φυσικής Ζακυνθινάκη Μαρία του Στυλιανού, μέσος όρος βαθμολογίας: 8.20.

Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών Σμαραγδάκης Ιωάννης του Μιχαήλ,
μέσος όρος βαθμολογίας: 8.57.

Τμήμα Βιολογίας Ευσταθίου Ευτυχία του Γεωργίου, μέσος όρος βαθμολογίας 6.62.

Τμήμα Μαθηματικών Γεμιτζάκη Θεονύμφη του Γεωργίου, μέσος όρος βαθμολογίας: 7.13

Τμήμα Χημείας Βασιλικογιαννάκης Γεώργιος του Εμμανουήλ, μέσος όρος βαθμολογίας: 8.60.

Τμήμα Ιατρικής Κανάκη Στυλιανή του Γεωργίου, μέσος όρος βαθμολογίας: 8.69.

ΡΕΘΥΜΝΟ

Τμήμα Φιλολογίας Μικελάκης Παντελής του Μιχαήλ, μέσος όρος βαθμολογίας: 8.84.

Τμήμα Ιστορίας της Αρχαιολογίας Μακρίδου Ελισάβετ του Κων/νου, μέσος όρος βαθμ.: 8.57

Τμήμα Κοινωνιολογίας Γουβιάς Διονύσιος του Σπυρίδωνα, μέσος όρος βαθμολογίας: 8.24.

Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Παπαηλιού Χριστίνα του Φιλίππου,
μέσος όρος βαθμολογίας: 8.98.

Τμήμα Ψυχολογίας Κουρτζή Ζωή του Δημητρίου, μέσος όρος βαθμολογίας 9.69.

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Γιακουμάκη Βασιλική του Θεοδώρου, μέσος όρος βαθμ. 7.98.

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φουντουλάκη Ελένη του Νικολάου,
μέσος όρος βαθμολογίας: 9.13.

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Τσατσαράκη Στυλιανή του Κων/νου,
μέσος όρος βαθμολογίας: 9.14.

- Εγκαινιάσθηκε από την υπουργό Πολιτισμού κ. Ντόρα Μπακογιάννη έκθεση των ευρημάτων του νεκροταφείου της Αρχαίας Ελεύθερνας στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου. Την έκθεση διοργανώνουν το Παν/μιο Κρήτης και η Grecotel Α.Ε. ενώ χορηγός είναι η Grecotel και ο Δήμος Ρεθύμνου.

- Με την υπ' αριθμ. 250/1993 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Χανίων αναγνωρίζεται το σωματείο "Πολιτιστικός Σύλλογος Φωτακάδω Κισάμου "Το Φωτακάδω" με έδρα το χωριό Φωτακάδω Κισάμου.

- Από το Σάββατο 7 Αυγούστου και μέχρι τις 10 Οκτωβρίου η αίθουσα του Αγίου Φραγκίσκου στο Ρέθυμνο, (μέσα στην Παλιά Πόλη) φιλοξενεί την έκθεση έργων δύο μεγάλων δημιουργών του Γιάννη Μόραλη και του Νίκου Χατζηκυριάκου - Γκίκα. Είναι μια αναδρομικής σημασίας έκθεση, που φιλοδοξεί να γνωρίσει στους κατοίκους της Κρήτης την πορεία των δύο αυτών ζωγράφων, από τα νεανικά τους έργα ως τα πιο σύγχρονα. Τα έργα δάνεισε η Εθνική Πινακοθήκη, στην Πινακοθήκη Λ. Κανακάκη Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ρεθύμνης. Η οργάνωση και η οικονομική στήριξη της έκθεσης είναι του Δήμου Ρεθύμνης.

- Το Ιστορικό Μουσείο Αζωγυρέ Σελίνου, του Πολιτιστικού Συλλόγου Αζωγουριανών Αττικής διέρρηξαν άγνωστοι, το χρονικό διάστημα από 19 έως 22 Σεπτεμβρίου 1993 και αφαίρεσαν: ένα γερμανικό στιλέτο κατοχής, ένα περίστροφο γαλλικής προέλευσης αγνώστου διαμετρήματος μή εύχρηστο προκατοχικής περιόδου, ένα φανάρι αλεξιπτωιστή γερμανικής κατοχής, ένα γουδί, τέσσερις λύχνους πύλινους, μια πύληνη ανδρική κεφαλή 6 εκατοστών και ένα πύληνο ομοίωμα γυναίκας 10 εκατοστών. Προανάκριση για τον εντοπισμό των δράστων ενεργεί το Αστυνομικό Τμήμα Καντάνου.

- Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Σπτείας, μέσα στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων "ΚΟΡΝΑΡΕΙΑ 93" προκήρυξε πανελλήνιο διαγωνισμό φωτογραφίας, σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες, με αρκετές συμμετοχές απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας. Ο συμπολίτης μας Μανόλης Πρινανάκης παίρνοντας μέρος στην κατηγορία του ελεύθερου θέματος, βραβεύτηκε από την επιτροπή με το Β' βραβείο και με αναμνηστικό έπαινο. Η απονομή των βραβείων και τα

εγκαίνια της έκθεσης με όλες τις φωτογραφίες του διαγωνισμού έγιναν την 1η Αυγούστου. Θα επιλεγούν, επίσης, φωτογραφίες που θα αποτελέσουν υλικό για την έκδοση φωτογραφικού άλμπουμ, την επιμέλεια του οποίου θα αναλάβει, το Πνευματικό Κέντρο.

- Την 1η Οκτωβρίου στο μόνιμο εκθετήριο του ΕΟΜΜΕΧ στην οδό Μητροπόλεως στην Αθήνα θα γίνουν τα εγκαίνια της 15ης Πανελλήνιας έκθεσης Χειροτεχνίας των κρατουμένων των Φυλακών της χώρας. Στην έκθεση αυτή η Αγροτική Φυλακή θα λάβει μέρος με μεγάλη ποικιλία εργοχειρών σκαλιστών ξυλόγλυπτων αγιογραφιών κεραμικών που η αξία τους είναι 5.200.000 δραχμές. Πιστεύεται ότι και εφέτος η Αγροτική Φυλακή Αγίας θα αποσπάσει αρκετά βραβεία. Έτσι για το σκοπό αυτό στις 28 Σεπτεμβρίου φορτηγό αυτοκίνητο της Φυλακής μαζί με τον Διευθυντή της κ. Κυριακάκη μετέφεραν τα εργοχειρά, μετά από την ευγενική χειρονομία της δωρεάν μεταφοράς τους από την ΑΝΕΚ. Η έκθεση θα κρατήσει 15 ημέρες και μπορεί οποιοσδήποτε θέλει να αγοράσει τα εκτιθέμενα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα χρήματα που θα εισπραχθούν θα τα λάβουν οι κατασκευαστές κρατούμενοι.

- Εκλογές για την ανάδειξη μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου "Εταιρία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη" έγιναν το Σάββατο 18 Σεπτεμβρίου από τις 5 έως τις 9 το βράδυ στα γραφεία του συλλόγου Υψηλάντων 15. Τα εκλεγέντα ως Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τα εξής: Μαρί - Τερέζ Χατζουλάκη, Μανώλης Βασιλοδημητράκης, Ζαχαρένια Σημανδράκη, Γιάννης Μαρκαντωνάκης και κ. Βαμβακά (Πέθυμο).

- Μαθήματα νοηματικής γλώσσας έχει προγραμματίσει ο Σύνδεσμος Κωφών Κρήτης, από την Τετάρτη 13 Οκτωβρίου και κάθε Δευτέρα και Τετάρτη από τις 7-9 μ.μ. στο ιδιόκτητο κτίριό του, στην οδό Καλλινίκου Σαρπάκη 33 στην παλιά πόλη. Οι εγγραφές έχουν ήδη αρχίσει και θα διαρκέσουν μέχρι τις 13 Οκτωβρίου. Εκπαιδευτής θα είναι ο πρόεδρος της Επιτροπής Νοηματικής Γλώσσας του Συνδέσμου κ. Ανδρέας Καλαϊτζάκης ενώ η διάρκεια των μαθημάτων θα είναι 300 ώρες περίπου και θα δοθούν σχετικές βεβαιώσεις το καλοκαίρι του 1994, στα άτομα που θα τα παρακολουθήσουν. Οι ενδιαφερόμενοι για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιούν το τηλ.-fax 46970 ή να απευθύνονται στο Σύνδεσμο, που είναι ανοικτός κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Σάββατο από 7.30-9.30 μ.μ.

- Τα μέλη του Λαογραφικού Ομίλου Κύπρου που έκανε περιοδεία στην Κρήτη και που έχει έδρα την Λευκωσία επισκέφθηκαν τον Δήμαρχο Χανίων κ. Τζανακάκη σε μια εθιμοτυπική επίσκεψη στην οποία ανταλλάχθηκαν δώρα. Η επίσκεψη έγινε στη βάση της ανταλλαγής των πολιτιστικών εκδηλώσεων και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων των Χανίων με την Λευκωσία. Πρόπερσι οι Κύπριοι είχαν ξανάρθει στα Χανιά ενώ πέρυσι είχαν επισκεφθεί στην Κύπρο τα μέλη του Λαογραφικού Ομίλου Χανίων. Ο Δήμαρχος Χανίων σημείωσε ότι δέχθηκε την επίσκεψη αυτή με χαρά και αγάπη γιατί πιστεύει ότι οι κοινές ρίζες οι πολιτιστικές που έχει η Κρήτη με τον Κυπριακό λαό, οι ρίζες από κοινούς αγώνες για τη λευτεριά των δύο νησιών αλλά και αυτή καθεαυτή η παράδοση τα ενώνουν και χαρακτηρίζουν πραγματικά τα δύο νησιά με κάποια ουσιαστική ιδιαιτερότητα. Ο κ. Τζανακάκης εξέφρασε την πίστη του ότι σε μια σύντομη επίσκεψή του στην Κύπρο θα έχει την ευκαιρία να τονίσει και εκεί ότι το ταλαιπωρημένο νησί πρέπει γρήγορα να βρει τη λευτεριά του.

- Το Λύκειο Ελληνίδων Χανίων κάνει γνωστό ότι οι εγγραφές για το τμήμα χορού (παιδικό, εφηβικό και ενηλίκων) έχουν αρχίσει. Ωρες εγγραφής 7-9 μ.μ. Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη στην αίθουσα του ΔΕΧ (Κ. Μητσοιάκη 1, τηλ. 22465). Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλ. 93420.

- Η μνήμη χρειάζεται στήριξη για να επεκτείνεται στις επόμενες γενιές. Ο Δήμος Πειραιά ανέλαβε να "μεταφέρει" στους νεότερους τις μνήμες από τον Μάνο Κατράκη, μ' έναν πολύ ωραίο

και σοβαρό τρόπο: δημιουργώντας από τα κατάλοιπα του αξέχαστου και υπέροχου νηθοποιού ένα μουσείο που θα φέρει το όνομά του. Ένα μουσείο μέσα από το οποίο θα παρουσιάζεται όλη η ιστορία του ανθρώπου που είναι σχεδόν ταυτόσημη με την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου. Τα περιεχόμενα, που διατηρήθηκαν με την ευλαβική φροντίδα της συντρόφου της ζωής του Λίντας Άλμα-Κατράκη, δωρήθηκαν από εκείνην στο Δήμο του Πειραιά. Τα αντικείμενα του μελλοντικού μουσείου, κοστούμια από παραστάσεις, σκηνικά, φωτογραφίες, παρελήφθησαν από ειδικό μουσειολόγο, πακεταρίστηκαν και μεταφέρθηκαν για ταξινόμηση. Το μουσείο θ' ανοίξει όταν αποπερατωθεί το κτίριο στο οποίο θα στεγαστεί και τακτοποιηθεί ο τεράστιος όγκος των εκθεμάτων. Όπως λέει η Λίντα Κατράκη, ο χώρος αυτός θα βοηθήσει στη στήριξη της μνήμης του Μάνου Κατράκη, θα βοηθήσει στο να υπάρξει η θύμησή του.

- Ιστορικό διατηρητέο μνημείο χαρακτηρίστηκε με απόφαση της υπουργού Πολιτισμού κ. Μπακογιάννη, το μικρό νεώριο που βρίσκεται στην περιοχή Τερσανά Ακρωτηρίου. Όπως αναφέρεται στην απόφαση, πρόκειται για χαρακτηριστικό δείγμα αρχιτεκτονικής της εποχής της πρώιμης τουρκοκρατίας, με επιδράσεις στην τεχνική κατασκευή και στην αρχιτεκτονική μορφή από τα νεώρια της εποχής της ενετοκρατίας.

- Βραδιά Ελληνικής Μουσικής Παράδοσης οργάνωσε το Σάββατο 24 Ιουλίου στο Εθνικό Στάδιο Ηρακλείου η Διεύθυνση Περιφερειακών Σταθμών της Ελληνικής Ραδιοφωνίας σε συνεργασία με τους δύο τοπικούς κρατικούς ραδιοσταθμούς της Κρήτης. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν συγκροτήματα παραδοσιακής μουσικής και χορού ενώ λειτούργησε περίπτερο της ΕΡΤ.

- Στις αρχές του Σεπτεμβρίου του 1995 θα γίνει στο Ηράκλειο το 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο του Λυκείου Ελληνίδων, με θέμα: "Το Λύκειο Ελληνίδων ως πανελλήνιος θεσμός, στο κατώφλι της τρίτης χιλιετηρίδας". Αυτό αποφασίστηκε στο 6ο Συνέδριο του Λυκείου, που έγινε στην Καβάλα με τίτλο: "Λαϊκός Πολιτισμός και Παράδοση - Πολύτιμος Εθνικός θησαυρός για το μέλλον".

- Λίγο πριν εγκαταλείψει τη Μεγαλόνησο, όπου πέρασε ένα μεγάλο μέρος των φετινών διακοπών, ο Ματσάβ Ροστροπόβιτς έκανε μια "στάση" στο Μουσείο Καζαντζάκη για να υπογράψει με μία θερμή αφιέρωση το βιβλίο των επισκεπτών. Η διευθύντρια του Μουσείου κ. Τιτίκα Σακλαμπάνη του χάρισε ένα κρητικό μαντίλι, το οποίο ο διάσημος μάεστρος έδεσε στο κεφάλι του μετά το τέλος του προσκυνήματος ...

- Καθιερώθηκε το σήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης που είναι εμπνευσμένο από αρχαίο νόμισμα της Γόρτυνος. Το σήμα παριστάνει την Ευρώπη σε στάση στοχασμού, που κάθεται ανάμεσα σε κλαδιά δένδρου. Τα κλαδιά που ίσως είναι ελιάς, χαρακτηρίζουν τον ειρηνικό χαρακτήρα του πνευματικού ιδρύματος. Ταυτόχρονα συνδέει το φυσικό στοιχείο (δένδρο) με το ανθρώπινο (ηρώδα) και το πνευματικό (στάση).

- Το τμήμα Κρήτης της Ελληνικής Σηπλαιολογικής Εταιρίας, είναι έτοιμο να προβεί σε μηνύσεις και καταγγελίες προς ΟΗΕ και ΕΟΚ εάν δεν αλλάξει το καθεστώς διαχείρισης του Δικταίου Άντρου. Επίσης η σηπλαιολογική εταιρία τονίζει ότι ήδη το φυσικό περιβάλλον του σηπλαιού έχει υποστεί σημαντικές φθορές, ιδίως από τη χρήση κεριών. Εκτός από τους σταλαγμίτες, που είναι πλέον μαύροι από την αιθάλη και τη μικρή λίμνη "με το κρυστάλλινο νερό", κατά τη μυθολογία του Δία, που έχει μετατραπεί σε βρώμικο τέλμα, εξαφανίζονται σπάνιοι ζωικοί οργανισμοί, που βρίσκονται μόνο στα κρητικά σπήλαια και ακόμα ενδημικά είδη τα οποία υπάρχουν μόνο στο συγκεκριμένο σπήλαιο. Η εταιρία προτείνει τα έργα συντήρησης που πρέπει να γίνουν, καθώς και τη διακοπή της χρήσης κεριών.

- Με την ευκαιρία των 10 χρόνων από την ίδρυση του Μουσείου Ν. Καζαντζάκη στους Βάρβαρους (Μυρτιάς) έγιναν την Κυριακή 5 Σεπτεμβρίου στο μικρό κηποθέατρο του Ηρακλείου στις 9 το βράδυ οι ακόλουθες εκδηλώσεις: Προβολή ντοκυμαντέρ του Νέστορα Μάτσα με τίτλο: "Ένα έργο, ένα μουσείο, ένας αγώνας". Ο πρωταγωνιστής του Εθνικού Θεάτρου Άγγελος Αντωνόπουλος ερμήνευσε αποσπάσματα από το βιβλίο του Καζαντζάκη: "Ταξιδεύοντας στην Ισπανία". Μαζί του διάβασαν οι πρωταγωνιστές του Εθνικού Θεάτρου Μάνια Κεχριτζόγλου και Τρύφων Καρατζάς, με παράλληλη οπτικο-ακουστική κάλυψη. Το Ισπανικό συγκρότημα "ARROYO" χόρεψε Flamenco. Προλόγισαν η κορυφαία του Εθνικού Θεάτρου Ελένη Χατζηπαργύρη και ο ηθοποιός του Εθνικού Θεάτρου Κώστας Κοντογιάννης. Η όλη εκδήλωση, που συντόνισε ο σκηνοθέτης Γιώργος Θεοδοσιάδης, τελούσε υπό την αιγίδα του υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργ. Πολιτισμού, του ΕΟΤ, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ηρακλείου.

-Έπειτα από μεγάλο διάστημα διαδικασιών και αμφισβητήσεων, υπεγράφη τελικώς παρουσία αρμοδίων κυβερνητικών παραγόντων και αρμοδίων φορέων, η σύμβαση για την παραχώρηση του Ξενία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η σύμβαση είναι πενταετής και το υπουργείο Παιδείας θα αναλάβει τις δαπάνες της εκμίσθωσης και μετασκευής του κτιρίου. Τώρα πλέον το Ξενία θα στεγάσει φοιτητές, θα έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετεί ανάγκες της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, αλλά και θα αποτελεί ένα πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο στο Ρέθυμνο.

ΨΗΓΜΑΤΑ

- Το Κολοσσαίο της Ρώμης είναι το μεγαλύτερο αμφιθέατρο του Κόσμου και έχει 1913 χρόνια ζωής. Η κατασκευή του τελείωσε το 80 μ.Χ. Καλύπτει έκταση 20 στρεμμάτων και έχει χωρητικότητα 87.000 ατόμων. Το μέγιστο μήκος για το Κολοσσαίο - που αποκαλείται και φλαβιανό αμφιθέατρο - είναι 187 μέτρα και το μέγιστο πλάτος του φθάνει τα 175 μέτρα.

- Η πιο παλιά εγκυκλοπαίδεια που έχει γίνει γνωστή συντάχθηκε στην Αθήνα το 370 π.Χ. από τον Σπεύσιπο, ο οποίος ήταν ανιψιός του Πλάτωνα. Η μεγαλύτερη εγκυκλοπαίδεια που έχει συνταχθεί, ήταν μια κινέζικη, με τίτλο "Ο μεγάλος θησαυρός της Βασιλείας του Γιουγκ-Λο". Την αποτελούσαν 22.937 χειρόγραφα κεφάλαια, σε 11.095 τόμους... Από τα κεφάλαια αυτά, διασώζονται μόνο 370. Η εγκυκλοπαίδεια γράφτηκε από 2.000 Κινέζους επιστήμονες, στο διάστημα 1403 - 1408.

εκδηλώσεις ιουλίου - Σεπτεμβρίου 1993

- 2/7/1993: Ο Σύλλογος Ηπειρωτών Χανίων διοργανώνει συναυλία δημοτικού τραγουδιού της Ηπείρου στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Παίζει το μουσικό συγκρότημα του Γιώργου Βρακά και τραγουδά ο Ηλίας Κόντης και ο γνωστός τραγουδιστής Στέλιος Μπέλλος.
- 3/7/1993: Εκδήλωση για τον ιατροφιλόσοφο Γρηγόριο Γεωργουδάκη, με ομιλήτη το γιατρό Γρηγόριο Γεωργουδάκη, διοργανώνει στη Ραμνή το Ίδρυμα "Αγία Σοφία".
- 5/7/1993: Με το περίφημο συγκρότημα της Αργεντινής "Ταγκό του Μπουένος Άϊρες" υπό τη διεύθυνση του Ανιμπάλ Πανούτσιο αρχίζουν στις 9.30 το βράδυ στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου οι εκδηλώσεις "Φεστιβάλ του Δήμου Χανίων Καλοκαίρι '93".
- 5/7/1993 έως 23/7/1993: Έκθεση φωτογραφίας του Μανώλη Πρινανάκη οργανώνει σε αίθουσα του Φρουρίου Φιρκά, ο Πολιτισμικός Συνεταιρισμός "Νότος".
- 7/7/1993: Ξενάγηση στην παλιά πόλη και στη συνέχεια συζήτηση στο Δημαρχείο διοργανώνεται από την Ιστορική Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης. Την ξενάγηση κάνουν η Τούλα Τριμανδήλη - Μαγκάν υπεύθυνη του γραφείου Χανίων της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Κρήτης και η Μαρία Βλαζάκη, προϊσταμένη της Ε' Εφορείας προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων Δυτικής Κρήτης.
- 7/7/1993: Ο Σύλλογος Εργαζομένων του Θ.Ψ.Π. Χανίων διοργανώνει μουσική βραδιά σε συνεργασία με το Δ.Σ. του Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Χανίων και το Δήμο Σούδας, στο γήπεδο του Θεραπευτηρίου στις 8.30 μ.μ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει κρητική και λαϊκή μουσική, με καλλιτέχνες που προσφέρθηκαν αφιλοκερδώς για τη βραδιά αυτή.
- 7/7/1993: Δίδεται συναυλία κρητικής παραδοσιακής μουσικής στις 8.30 το βράδυ στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Τη συναυλία που τελεί υπό την αιγίδα του Πολυτεχνείου Κρήτης οργανώνει η "Κρητική Μούσα" σε συνεργασία με το σύλλογο "Χάρχαλης" και το Δήμο Χανίων. Στη συναυλία συμμετέχουν οι "Κρητικές Μαδάρες", το χορευτικό συγκρότημα του "Γκίγκιλου", του Συλλόγου Παλαιών Ρουμάτων κ.α. Τα έσοδα θα διατεθούν υπέρ των σκοπών του Φιλανθρωπικού Συλλόγου Προστασίας Προβληματικών Παιδιών Ν. Χανίων "Ο Άγιος Νεκτάριος".

- 9/7/1993: Την τραγωδία "Ηλέκτρα" του Ευριπίδη που τιμήθηκε με το βραβείο Κάρολος Κουν παρουσιάζει το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Λάρισας στις 9.30 στο Θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Η παράσταση αυτή εντάσσεται στο πρόγραμμα του φεστιβάλ του Δήμου Χανίων "Καλοκαίρι '93".
- 10/7/1993: Η Imogene Drummond παρουσιάζει δέκα έργα κολάζ που δούλεψε την άνοιξη του 93 κατά την παραμονή της στην Πολυρρήνια. Η ζωγράφος γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη και τον τελευταίο χρόνο ζει και εργάζεται στα Χανιά. Η έκθεση που έχει τίτλο "κύμβαλα και ψυχές" φιλοξενείται στη νέα αίθουσα Τέχνης "Εξοδος" Αγγέλου 8, δίπλα στο Ναυτικό Μουσείο. Στα εγκαίνια παρευρίσκεται η ζωγράφος και παίζει σαξόφωνο ο μουσικός Μύλλερ.
- 12/7/1993 έως 12/9/1993: Στο Εργαστήρι "Κίνηση - Έκφραση - Ρυθμός" της Έφης Καλούτση στα Χανιά πραγματοποιούνται εβδομαδιαία σεμινάρια με επισκέπτες χορογράφους από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν Σύγχρονο και Εκφραστικό Χορό, Buto, Αρχαίο Ελληνικό Χορό, Body - Mind Centering (TM), Yoga & Tai Chi Chuan.
- 14/7/1993: Παράσταση μιμικής τέχνης του γνωστού καλλιτέχνη Γιώργου Μεντζελόπουλου, οργανώνει το Πνευματικό Κέντρο Χανίων στο θέατρο του Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας στις 9 το βράδυ. Τα κείμενα της παράστασης έχουν γραφτεί από τους Μεντζελόπουλο, Παναγιωτόπουλο, Τσουκαλοχωρίτη, Δούκα. Οι χορογραφίες από τους Ανδρέα Πέρη - Τζούλια Οικονόμου. Χορεύει η Ελευθερία Λιακοπούλου.
- 14/7/1993: Διάλεξη με θέμα "Οι Αποκορωνιώτες βουλευτές από το 1898 έως το 1967" και ομιλητή τον δικηγόρο και τέως βουλευτή Σήφη Μικελογιάννη, οργανώνει στο Δημαρχείο Χανίων η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης.
- 14/7/1993: Η ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Δήμου Χανίων παρουσιάζει ένα πλούσιο μουσικό πρόγραμμα στο Δημοτικό Κήπο. Τραγουδούν (κατ' αλφαβητική σειρά), οι καλλιτέχνες Κιάσος Παντελής και Κλουβιδάκης Μανώλης.
- 19/7/1993 έως 24/7/1993: Συνεχίζοντας το αφιέρωμά του στην ελληνική μουσική ο Πολιτισμικός Συνεταιρισμός "Νότος" διοργανώνει έκθεση αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων κατασκευασμένων στο Ευρετήριο από το Γιώργο Πολύζο, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων.
- 19/7/1993: Συναυλία των Λαυρέντη Μαχαιρίτσα και Διονύση Τσακνή, δίδεται στις 9.30 το βράδυ, στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Η συναυλία εντάσσεται στα πλαίσια των εκδηλώσεων που διοργανώνει ο Δήμος Χανίων, με τη γενική ονομασία "Καλοκαίρι '93".
- 21/7/1993: Ο Δημήτρης Μητροπάνος δίδει συναυλία στο Θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.

- 21/7/1993: Ο Εκπολιτιστικός - Εξωραϊστικός Σύλλογος των κοινοτήτων Περβολακίων και Σφακοπηγαδίου "Η Αναγέννηση", συμμετέχοντας στον εορτασμό για τη συμπλήρωση 90 χρόνων από την έναρξη του Μακεδονικού Αγώνα και τιμώντας τη μνήμη των Αγωνιστών Μακεδονομάχων των κοινοτήτων, διοργανώνει εκδήλωση στις 8 το βράδυ, στα Περβολάκια Κισάμου. Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει: Τρισάγιο στη μνήμη των αγωνιστών και ομιλία από τον φιλόλογο κ. Κώστα Μουτζούρη, με θέμα "Μακεδονικός αγώνας - η συμβολή των Κρητών". Την εκδήλωση πλαισιώνει η ομάδα ριζίτικου τραγουδιού του Συλλόγου προβολής Κισάμου "Η Γραμπούσα". Επίσης, στον χώρο του Πνευματικού Κέντρου, λειτουργεί έκθεση βιβλίου και φωτογραφίας των Μακεδονομάχων Αγωνιστών των προαναφερομένων κοινοτήτων.
- 21/7/1993: Μουσικοχορευτική βραδιά, διοργανώνει στις 8.30 το βράδυ η κοινότητα Πλάκας, στην πλατεία του χωριού, στη μνήμη του Μιχ. Παπαδάκη ή Πλακιανού καλλιτέχνη της κρητικής λύρας. Την εκδήλωση πλαισιώνουν μουσικά συγκροτήματα κρητικών οργάνων απ' όλη την Κρήτη. Ριζίτικα τραγούδια και κρητικούς χορούς αποδίδει ο καλλιτεχνικός σύλλογος Ετεόκρητες. Για τη συμβολή των Πλακιανών στη μουσική παράδοση και την κρητική λύρα μιλά ο Μανώλης Μπαλωμενάκης.
- 21/7/1993: Η Φιλαρμονική του Δήμου Χανίων παρουσιάζει στον Δημοτικό Κήπο ένα πλούσιο μουσικό πρόγραμμα.
- 22/7/1993 έως 1/8/1993: Πραγματοποιείται στα Νεώρια το πρώτο Ευρωπαϊκό Πολυδαίδαλο. Το θέμα του Πολυδαίδαλου, είναι η "Θεατρική Δυναμική της Εικόνας", με τις ακόλουθες δράσεις: α. Θεάτρο, β. Πρωτοποριακή παρουσίαση κειμένων μεγάλων Ευρωπαίων συγγραφέων και γ. Θεατρική δυναμική της εικόνας, τριήμερο θεωρητικών εισηγήσεων. Το Ευρωπαϊκό Πολυδαίδαλο, στο χώρο των Νεωρίων, περιβάλλεται από τα εικαστικά έργα των Παναμαρένκο, Ρ. Παπασπύρου, Φ. Ντέσσελ, Λ. Λιβ, Β. Καλούτση, Γ. Τσακίρη, Δ. Κωστόπουλου. Το πλήρες πρόγραμμα των εκδηλώσεων έχει ως εξής:
22/7 8.30 μ.μ.: Έναρξη.
23-25/7 8.30 μ.μ.: Ηλέκτρα Αναλογίου, Πειραματικού Θεάτρου Πόλης Μαριέτας Ριάλδη.
- Πρωτοποριακή παρουσίαση κειμένων μεγάλων ευρωπαίων συγγραφέων.
- Επιλογή κειμένων: Θ. Δ. Φραγκόπουλος.
- Διαβάζουν οι ηθοποιοί: Γιώργος Μούτσιος, Ελένη Μαυρομάτη.
26/7 8.30 μ.μ.: Ο λαβύρινθος του έρωτα.
27/7 8.30 μ.μ.: Το όνειρο και ο Μινώταυρος.
28/7 8.30 μ.μ.: Η κίτρινη ώρα: Η μοναξιά και ο Θάνατος.
Η πολυμορφία της περιπέτειας του ευρωπαϊκού λόγου μέσα από προσεγγίσεις σημαντικών λογοτεχνικών δημιουργιών με αναγνώσεις από κείμενα: Ου. Σαίξπηρ, Φ. Γκ. Λόρκα, Μπ. Στράους, Μ. Κούντερα, Α. Ζιντ, Γ. Σεφέρη, Ρ. Ν. Ρίλκε, Γκ. Γκρας, Ου. Έκο, Ε. Ιονέσκο, Σ. Μπέκετ. Τριήμερο θεωρητικών εισηγήσεων με θέμα "Θεατρική Δυναμική της Εικόνας". Συντονισμός - Επιμέλεια: Μαρίκα Θωμαδάκη.
29/7 8.30 μ.μ.: Εισαγωγή: Δ. Α. Κακαβελάκης, Μαρίκα Θωμαδάκη, Θεατρική Δυναμική της Εικόνας.
30/7 8.30 μ.μ.: Anne Ubersfeld, participation du Spectateur a la

Construction de l' Image Theatrale. Θ. Δ. Φραγκόπουλος Η Ευρωπαϊκή πνευματική κληρονομιά και η πολυμορφία της.

31/7 8.30 μ.μ.: Αθηνά Σκινά. Τα συμφραζόμενα και τα παραλειπόμενα της εικόνας. Marco de Marinis Disegno, Scultura a Arte dell' Attore nel Mimo Corporeo di Decroux.

1/8 11.00 π.μ.: Γενικές Εκτιμήσεις - Κλείσιμο.

Καταληκτική Ομιλία: Δ. Α. Κακαβελάκης, πρόεδρος,

Γενικές Εκτιμήσεις: Μαρίκα Θωμαδάκη συντονίστρια

22/7/1993:

Ο Δήμος Νέας Κυδωνίας στα πλαίσια των πολιτιστικών του εκδηλώσεων "Καλοκαίρι '93", παρουσιάζει το έργο του Ιωάννη Κονδυλάκη "Ο Πατούχας", από το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης. Η παράσταση, προσφορά στους κατοίκους της περιοχής, δίδεται στις 8 μ.μ., στο προαύλιο του 1ου Δημοτικού Σχολείου στο Γαλατά.

23/7/1993:

Κρητική καντάδα, στους δρόμους της Νέας Χώρας και στο Παλιό Λιμάνι, διοργανώνουν στις 8.30 το βράδυ ο Δήμος Χανίων, τα συννοικιακά συμβούλια της Νέας Χώρας και του Παλιού Λιμανιού και η Παγκρητική Αμερικής. Η καντάδα θα ξεκινήσει από την Ακτή Παπανικολή και θα περάσει από την Ακτή Κανάρη, το Ξενία, Παλιό Λιμάνι, Άγιο Νικόλαο Σπλάντζιας και θα καταλήξει στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου, όπου θα ακολουθήσει βραδιά Κρητικής μουσικής και χορού. Στο ξεκίνημα της καντάδας θα παραβρεθούν καλλιτέχνες του βιολίου του καλλιτεχνικού συλλόγου "Χάρχαλης", καλλιτέχνες της λύρας, τραγουδιστές ριζίτικων της χορωδίας Κρητικές Μαδάρες, τα χορευτικά συγκροτήματα του Γκίγκιλου και του Συλλόγου Φίλων Κρητικής Λαϊκής Παράδοσης καθώς και το μουσικό και χορευτικό συγκρότημα της Παγκρητικής Αμερικής.

23/7/1993:

Ο Δήμος Χανίων σε συνεργία με την Παγκρητική Ένωση Αμερικής διοργανώνουν μεγάλη βραδιά κρητικής μουσικής και χορού, στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Καλλιτέχνες του βιολίου και της λύρας παίζουν μερικά από τα περισσότερα αντιπροσωπευτικά κομμάτια της κρητικής μουσικής, χορευτικά συγκροτήματα των Χανίων και της Παγκρητικής χορεύουν παραδοσιακούς χορούς, χορωδίες τραγουδούν ριζίτικα και παρουσιάζονται τα βραβευμένα τραγούδια του φεστιβάλ κρητικής μουσικής και χορού και άλλες πρωτότυπες συνθέσεις.

24/7/1993:

Συναυλία αρχαίας ελληνικής μουσικής και ρεμπέτικων τραγουδιών από την ορχήστρα του "Ευρητηρίου" με το γενικό τίτλο "Μουσική Δευτέρας Παρουσίας", δίδεται στις 9.30 το βράδυ στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Η εκδήλωση εντάσσεται στο αφιέρωμα στην ελληνική μουσική που διοργανώνει ο Πολιτισμικός Συνεταιρισμός "Νότος". Αναλυτικά το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει:

- Ομιλία του Γιώργου Μανιάτη με θέμα: "Ο αρχαίος ήχος και η υλοποίησή του".
- Συναυλία αρχαίας ελληνικής μουσικής με αρχαία όργανα.
- Ομιλία του Γιώργου Μανιάτη με θέμα: "Το ρεμπέτικο και οι αρχαίοι έλληνες λυρικοί ποιητές"
- Συναυλία ρεμπέτικων τραγουδιών

- 28/7/1993: Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων "Φεστιβάλ Καλοκαίρι '93" πραγματοποιείται στις 9.30 το βράδυ στο Θέατρο της Ανατολικής Τάφρου παράσταση από το ΔΗΠΕΘΕ Ρούμελης "Οι εύθυμες κυράδες του Γουϊντζορ" του Σαίξπηρ.
- 28/7/1993: Ένα δίωρο μουσικό πρόγραμμα παρουσιάζει στις 8.10 το βράδυ στον Κήπο, η Ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Δήμου Χανίων. Τραγουδούν οι: Σταυρούλα Πεδή, Παντελής Κιάσος, Αντώνης Κλουβιδάκης.
- 29/7/1993: Θεατρική παράσταση στα γαλλικά, του έργου "Μικρός πρίγκιπας", δίδεται στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητροπόλης Κυδωνίας και Αποκορώνου. Την παράσταση διοργανώνει η καθηγήτρια γαλλικών κ Στ. Κουτσουπάκη.
- 29/7/1993: Συναυλία της Χαρούλας Αλεξίου δίδεται στο Θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.
- 30/7/1993: Μια εκδήλωση για τα παιδιά με πλούσιο και ποικίλο πρόγραμμα οργανώνεται από τον Πολιτιστικό Σύλλογο και το Δήμο Σούδας στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου Σούδας.
- 30 & 31/7/1993: Μέσα στα πλαίσια των φετινών εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Συλλόγου Γαβαλοχωρίου περιλαμβάνονται δύο βραδιές με κρητικά συγκροτήματα: την Παρασκευή 30 Ιουλίου με το Νίκο Σωπασή και το συγκρότημά του και το Σάββατο 31 Ιουλίου με τον Ψαραντώνη και το συγκρότημά του. Στο χωριό λειτουργεί επίσης καθημερινά έκθεση κοπανελιού και ειδών λαϊκής τέχνης του Αγροτουριστικού Συνεταιρισμού του χωριού.
- 31/7/1993: Πραγματοποιείται συνάντηση των φοιτησάντων, στο ιστορικό Γυμνάσιο, όλες τις εποχές, μαθητών, καθώς και των καθηγητών που δίδαξαν σ' αυτό. Στην συνάντηση παίρνουν μέρος εκατοντάδες Αποκορωνιώτες και μη, που υπήρξαν μαθητές μέχρι το 1983, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε όλα τα μέρη του κόσμου. Την εκδήλωση οργανώνει το ίδρυμα "Αγία Σοφία" σε συνεργασία με την Κοινότητα Βάμου. Εξ' άλλου το βράδυ της ίδιας ημέρας στις 8 μ.μ. το ίδρυμα "Αγία Σοφία", οργανώνει στους χώρους του σύναξη των Αποδήμων Αποκορωνιωτών. Το πλήρες πρόγραμμα έχει ως εξής:
Α' πρωινές εκδηλώσεις. Γυμνάσιο Βάμου: Συνάντηση των φοιτησάντων όλες τις εποχές μαθητών στο Γυμνάσιο Βάμου. Εξατάξιο ή Λύκειο. Πρόγραμμα εκδήλωσης:
10.15: Επιμνημόσυνη Δέηση.
10.30: "Αυγερινά του ηλίου ακτίνες". Ενθυμήματα του Χαράλαμπου Μπουρνάζου.
10.45: Παρουσίαση κειμένων από την ιστορία του Γυμνασίου.
11.00: Χαιρετισμοί.
Β' απογευματινές εκδηλώσεις ίδρυμα "Αγία Σοφία"
8 μ.μ. "Σύσκεψη με Αποδήμους Αποκορωνιώτες".
- 1/8/1993 έως 8/8/1993: Από το Κέντρο Λαϊκής επιμόρφωσης Αλικιανού, τις ενορίες της περιοχής και τον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων οργανώνεται στον Αλικιανό έκθε-

ση με φωτογραφίες των εκτελεσθέντων, θυσιασθέντων και ομήρων στα Γερμανικά στρατόπεδα συγκεντρώσεως από το Νομό Χανίων, της περιόδου 1940-1945.

- 1/8/1993: Συναυλία της Μαρίας Φαραντούρη δίδεται στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.
- 1, 5 & 22/8/1993: Εκδηλώσεις με θέμα "Λουσακιές: Στις ρίζες του κρητικού συρτού", πραγματοποιούνται στις Λουσακιές Κισάμου, με πρωτοβουλία του Πολιτιστικού Συλλόγου της περιοχής. Ειδικότερα, την Κυριακή 1 Αυγούστου στις 8 το βράδυ, πραγματοποιείται στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου βραδιά κρητικού συρτού, με τη συμμετοχή χορευτικών συγκροτημάτων του Ν. Χανίων. Την Πέμπτη 5 Αυγούστου, παραμονή της Μεταμόρφωσης του Χριστού, στον ερειπωμένο αλλά με πλούσια μουσική παράδοση οικισμό Πατεριανά, διοργανώνεται κρητική παραδοσιακή βραδιά και την Κυριακή 22 Αυγούστου, στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου, πραγματοποιείται συνέδριο με θέμα "Λουσακιές, στις ρίζες του κρητικού συρτού".
- 4/8/1993: Η ομάδα σύγχρονης τέχνης (παιδική αυλαία) του Γιάννη Καλατζόπουλου, με τον Βασίλη Καϊλα παρουσιάζει στις 9 το βράδυ στο παρκάκι Ειρήνης και Φιλίας δωρεάν για τους μικρούς φίλους της πόλης των Χανίων το θεατρικό έργο "Ειρήνη" του Αριστοφάνη.
- 4/8/1993 έως 16/8/1993: Το "Πολιτιστικό Καλοκαίρι Καντάνου", διοργανώνει ο Δήμος Καντάνου σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καντανιωτών "Καντανία", τον Αθλητικό Όμιλο Σελίνου "Υρτακίνα" και το Σύλλογο Καντανιωτών Αττικής "Η Κάντανος". Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνει: Την Τετάρτη 4 Αυγούστου και ώρα 9 μ.μ. βραδιά ελληνικής λαϊκής μουσικής με το συγκρότημα των "Memories". Την Πέμπτη 5 Αυγούστου, βραδιά Καραγκιόζη στις 8.30 μ.μ. Την Παρασκευή 6 Αυγούστου και ώρα 6.30 μ.μ. παιδικό απόγευμα με παιδικά παιχνίδια και κουκλοθέατρο. Το Σάββατο 7 Αυγούστου και ώρα 7 μ.μ. αθλητικό απόγευμα. Την Κυριακή 8 Αυγούστου και ώρα 9 μ.μ. βραδιά νεολαίας με ελληνική και ξένη μουσική. Την Παρασκευή 13 Αυγούστου και ώρα 9 μ.μ. κρητική βραδιά με τους Πάρη Περισινάκη, Δημήτρη Κουνάλη και Γιώργο Σταυρακάκη. Τη Δευτέρα 16 Αυγούστου και ώρα 9 μ.μ. μουσική βραδιά για νέους.
- 5/8/1993: Ο γνωστός συνθέτης Γιάννης Μαρκόπουλος δίδει μεγάλη συναυλία στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου, στα πλαίσια του τριμήνου τέχνης "Μουσική - Θέατρο - Ποίηση" του Δήμου Χανίων.
- 6/8/1993: Ο Βασίλης Παπακωνσταντίνου δίνει συναυλία στο γήπεδο Μουρνιών.
- 7/8/1993: Την "Λυσιστράτη" του Αριστοφάνη με πρωταγωνιστή τον Θύμιο Καρακατσάνη παρουσιάζει η Νέα Ελληνική Σκηνή στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου στις 9.30 το βράδυ.
- 7/8/1993: Το βιβλίο της, "Η ιστορία του Αποκόρωνα από τους αρχαιότετους χρόνους μέχρι σήμερα", προσφέρει δωρεάν στις 8 το βράδυ σε εκδήλωση

στην Πλάκα Αποκορώνου, η κ. Ελισ. Χατζηδάκη - Παναγιωτοπούλου, φιλόλογος.

7/8/1993 έως
8/8/1993:

Ο πολιτιστικός και μορφωτικός Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων Βουβών Κισάμου οργανώνουν την καθιερωμένη "Γιορτή κρασιού" με ποικίλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και δωρεάν προσφορά κρασιού.

8/8/1993:

Θεατρική βραδιά, με το έργο του Γκογκόλ "Παντορολογήματα", διοργανώνει στις 9 μ.μ. ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ποταμίδας. Το έργο ανεβάζει η καλλιτεχνική εταιρεία Φουνέ "Θέσις".

8/8/1993 έως
4/9/1993

Τις εκδηλώσεις του στην Κρήτη συνεχίζει το καλλιτεχνικό σωματείο "Κρητική Μούσα", σε συνεργασία με το Σύλλογο Καλλιτεχνών Κρητικής Μουσικής Χανίων "Ο Χάρχαλης" και το Σύλλογο Παλαιών Ρουμάτων. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων, περιλαμβάνει:

α. Κυριακή 8 Αυγούστου (βράδυ): Μεγάλη Κρητική καλλιτεχνική πολιτιστική εκδήλωση στον Άγιο Γεώργιο Οροπεδίου Λασιθίου με συμμετοχή της Κοινότητας και των τοπικών συλλόγων.

β. Τρίτη 17 Αυγούστου (βράδυ): Μεγάλη καλλιτεχνική εκδήλωση στην Κίσαμο (κεντρική πλατεία) σε συνεργασία με τον Σύλλογο Προβολής Κισάμου "Η Γραμπούσα" και στα πλαίσια των Γραμπούσιων, τιμητική για τον διακεκριμένο λαϊκό καλλιτέχνη του βιολιού Μιχάλη Κουνέλη.

γ. Μεθηνιακές εκδηλώσεις στον Δραπανιά Κισάμου 19-22 Αυγούστου με συνεργασία της τοπικής εκκλησίας και της Κοινότητας Δραπανιά: Πέμπτη 19 Αυγούστου απόγευμα: εγκαίνια της Βυζαντινής πινακοθήκης του χωριού. Μουσικοχορευτικό διάλειμμα με τσικουδιά κ.λ.π. Εγκαίνια Έκθεσης Λαϊκής Τέχνης. Ανοικτή στο κοινό συνεστίαιση. Μουσική από διάφορα συγκροτήματα και χορός. Τιμητική προσφώνηση και σύντομη αναφορά στο έργο πνευματικών ανθρώπων και καλλιτεχνών του χωριού. Σάββατο 21 Αυγούστου (απόγευμα) - θεατρική παράσταση στο Πέτρινο Θέατρο. Προσκλητήριο υπέρ πατρίδος πεσόντων και άλλων διακεκριμένων νεκρών του χωριού. Δείπνο κατά συντροφιάς και κατ' επιλογή στα διάφορα εξοχικά κέντρα του χωριού.

Την Κυριακή το πρωί (22 Αυγούστου) θα γίνει λειτουργία στον παλαιό ναό του Αγίου Γεωργίου και σύντομη ιστορική αναδρομή σχετική με την εκεί αρχαία πόλη. Επίσης, προγραμματίζεται, σεμινάριο για την Δημοτική γενικά και ιδιαίτερα την Κρητική μουσική, τα τραγούδια και τους χορούς, στους χώρους του Πολυτεχνείου Κρήτης (Χανιά) από 31 Αυγούστου μέχρι 4 Σεπτεμβρίου.

9/8/1993:

Στα πλαίσια του τριημέρου Τέχνης, που ενέταξε στο πρόγραμμα του καλοκαιρινού φεστιβάλ του ο Δήμος Χανίων, μετά από πρόταση της καλλιτεχνικής εταιρείας "Ανάβαση" που υποβλήθηκε μέσω του συνθέτη Γιάννη Μαρκόπουλου, πραγματοποιείται βραδιά ποίησης και χορού. Στο πρώτο μέρος της βραδιάς, ο Κώστας Γεωργουσόπουλος παρουσιάζει μεταφρασμένη ποίηση του Αισχύλου, του Σοφοκλή και του Ευριπίδη. Απαγγέλλει ο Κώστας Καζάκος και συμμετέχει η Δέσποινα Μπεμπεδέλη. Στο δεύτερο μέρος της βραδιάς, παρουσιάζεται ένας συνδυασμός έντεχνου και παραδοσιακού χορού.

9/8/1993 έως

Έργα 43 Ελλήνων ζωγράφων από την συλλογή του Βλάση Φρυσίρα

- 15/10/1993: φιλοξενείται στα Νεώρια Χανίων.
- 11/8/1993: Πραγματοποιείται το δεύτερο μέρος της ξενάγησης στην παλιά πόλη, που οργανώνει η ΙΛΑΕΚ. Την ξενάγηση κάνει η αρχιτέκτονας Τούλα Τριμανδήλη - Μαγκάν, υπεύθυνη του γραφείου Χανίων της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Κρήτης.
- 11/8/1993: Ο Στέφανος Κορκολής δίνει συναυλία στο Εθνικό Στάδιο Χανίων.
- 12/8/1993: Αρχίζουν στις 9.30 το βράδυ στην αίθουσα συναυλιών του Βενιζέλειου Ωδείου Χανίων οι βραδιές κλασικής μουσικής που διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων και το Ωδείο, στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Φεστιβάλ - Καλοκαίρι '93. Η Σοπράνο Μαρίνα Βουλογιάννη (τραγούδι), και η Χρυσούλα Περάκη (πιάνο), παρουσιάζουν έργα των G. F. Handel, A. Caldara, G. W. Gluck, B. Marcello, W. A. Mozart, V. Bellini, G. Puccini και G. Verdi.
- 12/8/1993: Στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων "Καλοκαίρι '93", ο Λουδοβίκος των Ανωγείων δίνει συναυλία στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.
- 13/8/1993 έως 16/8/1993: Λειτουργεί έκθεση του λαϊκού ζωγράφου Δημήτρη Τσαφάρáκη, στην αίθουσα του πολιτιστικού συλλόγου Κεφαλά.
- 14/8/1993 έως 16/8/1993: Πραγματοποιούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις στον Κεφαλά που περιλαμβάνουν: Στις 14 και 15 Αυγούστου κρητικό πανηγύρι. Στις 16 αθλητικοί αγώνες "Κεφαλάδια '93" και επακολουθεί γλέντι προς τιμήν των γερόντων. Παράλληλα με τις εκδηλώσεις θα λειτουργεί έκθεση ζωγραφικής του λαϊκού ζωγράφου Δημήτρη Τσαφάρáκη, στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου.
- 15/8/1993: Κρητική βραδιά πραγματοποιείται στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Έλους στις 9 μ.μ. Παίζουν: Λύρα ο Δημ. Αναγνωστάκης, λαούτο ο Μαν. Καρτσώνης και ο Ανδρ. Κλειδουκάκης. Συμμετέχουν το χορευτικό συγκρότημα του Κέντρου Λαϊκής Επιμόρφωσης Έλους και η ομάδα Ριζίτικου Τραγουδιού "Εννιαχωριανή Παρέα". Την εκδήλωση οργανώνουν ο σύλλογος των καταγομένων από την κοινότητα Έλους και το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης. Τα χρήματα που θα συγκεντρωθούν θα διατεθούν για κοινωνικές σκοπούς.
- 16/8/1993: Συνεχίζονται στις 9.30 μ.μ. στο Ωδείο Χανίων, οι βραδιές κλασικής μουσικής, που διοργανώνει ο Δήμος Χανίων σε συνεργασία με το Ωδείο. Η βραδιά περιλαμβάνει έργα Μπετόβεν, Προκόφιεφ και Σκριάμπιν, που αποδίδει στο πιάνο η μουσικός Ντόρα Μανιτάκη.
- 16/8/1993: Το έργο "Παρά θιν' αλός" παρουσιάζει στις 9.30 μ.μ. στο θέατρο Ανατολικής Τάφρου, το χοροθέατρο "Ροές" της Σοφίας Σπυράτου. Η παράσταση εντάσσεται στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων "Καλοκαίρι '93".
- 16/8/1993 έως: Παρουσιάζεται έκθεση ζωγραφικής της Ρένας Μπραουδάκη -

- 31/8/1993: Νικολακάκη σε αίθουσα του φρουρίου Φιρκά.
- 17/8/1993 έως 4/9/1993: Από τον Σύλλογο προβολής Κισάμου "Η Γραμπούσα" διοργανώνονται και τα "Γραμπούσια '93" που περιλαμβάνουν: Τρίτη 17-8 ώρα 8.30 μ.μ. Μεγάλη λαϊκή συναυλία κρητικής μουσικής σε συνεργασία με το καλλιτεχνικό σωματείο "Κρητική Μούσα" και το σύλλογο μουσικών Ν. Χανίων, "Ο Χάρκαλης". Στην εκδήλωση τιμάται ο βετεράνος του βιολιού Κισαμίτης Μιχάλης Κουνέλης. Για τον τιμώμενο μιλά ο κ. Βαρδής Μανιμανάκης. (Καστέλι Κισάμου Κεντρική Πλατεία).
Σάββατο 21-8 ώρα 9 μ.μ. Βραδιά Καραγκιόζη (Καστέλλι Κισάμου, κεντρική πλατεία).
Δευτέρα 23-8 ώρα 8.30 μ.μ. Ομιλία σχετική με το ελαιόλαδο: "Ιστορική αναδρομή - βελτίωση ποιότητας - σημασία στη διατροφή". Ομιλητής δρ. Απόστολος Κυριτσάκης καθηγητής σχολής τεχνολογίας τροφίμων και διατροφής Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης (αίθουσα Ενοριακού Κέντρου).
Τρίτη 24-8 έναρξη 7 μ.μ. Αναπαράσταση Κρητικού γάμου. Αναχώρηση γαμήλιας πομπής από συνοικία Καμάρα, ώρα 7 μ.μ. Κατάληξη στην κεντρική πλατεία. Λαϊκό γλέντι σ' όλη την έκταση της πόλης.
Τρίτημερο αθλητικών εκδηλώσεων 27 έως 29-8-93.
Παρασκευή 27-8 ώρα 8 μ.μ. Επίδειξη ΤΑΕ - KWO - DO (Τεχνικό Λύκειο).
Σάββατο 28-8 Ποδηλατικός γύρος της πόλης Κισάμου. 10 π.μ. (εκκίνηση από το λιμάνι Καβονησίου).
Κυριακή 29-8 Αγώνας δρόμου 25 χιλίομ. Καστέλλι- Γραμπούσα - Πλάτανος, επιστροφή. Εκκίνηση από το 1ο Γυμνάσιο Κισάμου 6 μ.μ. Σε όλα τα αθλήματα συμμετοχή αθλητών από όλη την Κρήτη.
Σάββατο 4 Σεπτεμβρίου Θεατρική παράσταση από Καλλιτεχνική Εταιρεία Φουρνέ Κυδωνίας "ΘΕΣΠΙΣ" με το έργο "Παντρολογήματα" του Νικολάι Γκόγκολ σε σκηνοθεσία Ελπίδας Μπραουδάκη. (Θέατρο ευρωμεσογειακού Κέντρου Νοπήγεια 8.30 μ.μ.).
Η χορωδία ριζίτικου του Συλλόγου τραγουδά σε όλες τις παραδοσιακές εκδηλώσεις. Επίσης, θα λειτουργήσει έκθεση βιβλίου από 17 έως 24-8-93 σε συνεργασία με το σύλλογο βιβλιοπωλών Ν. Χανίων.
- 17/8/1993 και 18/8/1993: Παράσταση με το έργο του Ι. Κονδυλάκη "Ο Πατούχας" δίδεται στις 9.15 μ.μ. στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου, από το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης.
- 18/8/1993 και 19/8/1993: Δύο μουσικές βραδιές διοργανώνει στην προβλήτα της παραλίας και στο θέατρο του πάρκου Ειρήνης και Φιλίας η Πανελλήνια Ιεραποστολή Συμπαραστάσης, που είναι μια κίνηση ιδιωτικής πρωτοβουλίας, για βοήθεια σε εξαρτημένους από ναρκωτικά νέους αλλά και άλλους νέους με ψυχολογικά προβλήματα.
- 18/8/1993: Συνεχίζονται στην αίθουσα του Βενιζέλειου Ωδείου οι βραδιές κλασικής μουσικής. Δίδει ρεσιτάλ πιάνου η Αφροδίτη Μητσοτάκη με έργα των J. S. Bach, L. V. Bethoven, R. Schumann, S. Prokofieff. Οι εκδηλώσεις είναι συνδιοργάνωση του Δήμου Χανίων και του Βενιζελείου Ωδείου Χανίων.

- 18/8/1993: Εκδήλωση για τον Αλέξη Μινωτή, διοργανώνουν στις 8 το βράδυ η ενορία και η κοινότητα Δελιανών Κισάμου και ο Σύλλογος Κισαμιτών Αιτικής. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:
- Ομιλία από τον καθηγητή Παν/μίου και κριτικό θεάτρου κ. Κώστα Γεωργουσόπουλο, στις 8.15 μ.μ. με θέμα "Ο Αλέξης Μινωτής - Η προσφορά του στο ελληνικό και παγκόσμιο θέατρο.
 - Έκθεση φωτογραφιών που αφορούν τον Αλέξη Μινωτή και
 - Κρητικό γλέντι με φαγητό κ.λ.π.
- Τα έσοδα που θα προκύψουν θα διατεθούν, για ανακαίνιση του σχολείου Δελιανών και για τους σκοπούς του συλλόγου.
- 18/8/1993 έως 20/8/1993: Η αίθουσα Τέχνης "Φως - Χρώμα - Γραμμή" Ηρώων Πολυτεχνείου 7, Χανιά, διοργανώνει σεμινάρια ζωγραφικής ακουαρέλλας σε χαρτί και μεταξωτό ύφασμα.
- 19/8/1993: Συναυλία του Μίμη Πλέσσα, με τραγούδια από τον παλιό κινηματογράφο, δίδεται στις 9.30 μ.μ. στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου, στα πλαίσια του φεστιβάλ του Δήμου Χανίων "Καλοκαίρι '93". Μαζί του είναι οι τραγουδιστές Γιάννης Κούτρας, Κλεοπάτρα, Γιάννης Σαβιδάκης, Μαριάννα και Ζωή Κουρούκλη. Την παρουσίαση του προγράμματος έχει ο Άγγελος Πυρίοχος. Συμμετέχει ο ηθοποιός Πάνος Χατζηκουτσέλης.
- 19/8/1993 έως 22/8/1993: Μεθυσιακές πολιτιστικές εκδηλώσεις, διοργανώνονται στον Δραπανιά Κισάμου από την τοπική Εκκλησία, το καλλιτεχνικό σωματείο "Κρητική Μούσα" και την κοινότητα Δραπανιά, τελούν δε υπό την αιγίδα του Πολυτεχνείου Κρήτης. Αναλυτικά το πρόγραμμα έχει ως εξής:
- Πέμπτη 19 Αυγούστου ώρα 6 μ.μ.: Εγκαίνια της Βυζαντινής Πανακοθήκης του χωριού. Μουσικοχορευτικό διάλειμμα με τσικουδιά κ.λ.π. Εγκαίνια Έκθεσης Λαϊκής Τέχνης.
- Παρασκευή 20 Αυγούστου ώρα 9 μ.μ.: Ανοικτή στο κοινό συνεστίαση. Μουσική από διάφορα συγκροτήματα και χορός. Τιμητική προσφώνηση και σύντομη αναφορά στο έργο πνευματικών ανθρώπων και καλλιτεχνών του χωριού.
- Σάββατο 21 Αυγούστου ώρα 8 μ.μ.: Θεατρική παράσταση στο Πέτρινο θέατρο. Προσκλητήριο υπέρ Πατρίδος πεσόντων και άλλων διακεκριμένων νεκρών του χωριού. Δείπνο κατά συντροφιάς και κατ' επιλογή στα διάφορα εξοχικά κέντρα του χωριού.
- Την Κυριακή το πρωί επίσης (22 Αυγούστου) θα γίνει Λειτουργία στον παλαιό ναό του Αγίου Γεωργίου και σύντομη ιστορική αναδρομή σχετική με την εκεί αρχαία πόλη.
- Συμμετέχουν: ο σύλλογος καλλιτεχνών κρητικής μουσικής Χανίων "Ο Χάρχαλης", η χορωδία ριζίτικου του συλλόγου προβολής Κισάμου "Η Γραμπούσα" και ο ποιητής Αθαν. Δεικτάκης.
- 20/8/1993: Ολοκληρώνονται οι "Βραδιές Κλασικής Μουσικής" που διοργανώθηκαν από τον Δήμο Χανίων και το Βενιζέλειο Ωδείο, με το ρεσιτάλ πιάνου του Νίκου Περάκη με έργα του Ρ. Σούμαν.
- 20/8/1993: Η Κοινότητα Τοπολίων Χανίων και ο σύλλογος "Οι Άγιοι Πάντες" διοργανώνουν πολιτιστική εκδήλωση στα Τοπόλια, στο Ενοριακό

Κέντρο στις 8 μ.μ. Η εκδήλωση σκοπό έχει τη συγκέντρωση χρημάτων που θα διατεθούν για την επισκευή και τον ευπρεπισμό του Ναού της Θεού Σοφίας που βρίσκεται στο Ομώνυμο Σπήλαιο. Η εκδήλωση περιλαμβάνει ομιλία του λαογράφου κ. Ιωάννη Σκουλούδη, σχετική με την Ιστορία του σπηλαίου και του ναού της Θεού Σοφίας. Γλέντι Κρητικό με λαγούτα και βιολιά και φαγοπότι. Η εκδήλωση τελεί υπό την προστασία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίου.

22/8/1993:

Στο Συρικάρι ο σύνδεσμος "Οι Ριζίτες" διοργανώνει πολιτιστικές και μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν:

- Θεία Λειτουργία στο εκκλησάκι της Παναγίας, παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ειρηναίου.
 - Προσφορά παραδοσιακών κερασμάτων με συμβολή των κατοίκων.
 - Βράβευση των αριστούχων μαθητών.
 - Ριζίτικα τραγούδια από την εννιαχωριανή ομάδα.
 - Χορό με το συγκρότημα Λαϊκής Επιμόρφωσης Έλους.
- Στη συνέχεια φαγοπότι και γλέντι μέχρι το βράδυ, στο όμορφο καστανόδασος. Συμμετέχουν οι: Φώτης Κατράκης (βιολί), Πέτρος Καρμαδάκης (λαγούτο) και πολλοί άλλοι καλλιτέχνες.

22/8/1993 έως
29/8/1993:

Σειρά εκδηλώσεων διοργανώνουν η κοινότητα Καμpanού Σελίνου και ο Σύλλογος Καμpanιωτών - Μαραλιωτών "Ο Αγ. Ονούφριος", με τη γενική ονομασία "Συνάντηση των απανταχού Καμpanιωτών - Μαραλιωτών". Συγκεκριμένα το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνει:

Κυριακή 22 Αυγούστου.

8.00 Εκκλησιασμός στον ιερό ναό Αγίων Κων/νου - Ελένης στον Καμpanό. 10.00 Μνημόσυνο των αποβιωσάντων συγχωριανών από την Α' Συνάντηση (1976) μέχρι σήμερα. Φροντίδα και δαπάνη Ενορίας Καμpanού. 6.00 Εγκαίνια εκθέσεως Λαϊκής Τέχνης. Αίθουσα Δημ. Σχολείου. Σύντομη ομιλία από την εκπρόσωπο του Συλλόγου κυριών και δίδων Καμpanού.

Δευτέρα 23 Αυγούστου.

8.30 π.μ. Αναχώρηση για Καστέλι - Κισάμου. Συμμετοχή στα Ονομαστήρια του Σεβασμ. Μητροπολίτη. 6.30 μ.μ. Στον εσπερινό του Αγ. Ευτυχίου - Τισκιανών.

Τρίτη 24 Αυγούστου

8 π.μ. Στον Αγ. Ευύχιο, Τισκιανών Σελίνου, εκκλησιασμός. Θεία Λειτουργία - Πανηγύρι - Γλέντι - Επιστροφή. 8 μ.μ. Προβολή έγχρωμων διαφανειών Slides από το Δάσκαλο - Λαογράφο κ. Σταμ. Α. Αποστολάκη στην πλατεία Αγ. Κων/νου, Καμpanού, με θέματα του χωριού.

Τετάρτη 25 Αυγούστου.

7 π.μ. Αναχώρηση για Αγ. Ειρήνη. Διάβαση Αγιερνηνιώτικου φαραγγιού 8 μ.μ. Συνεστίαση στο κέντρο "Μαγγανάρι" του χωριού. Προσφορά της Κοιν. Καμpanού. Σύντομος χαιρετισμός από τον πρόεδρο κ. Ι. Ζερβουδάκη.

Πέμπτη 26 Αυγούστου.

9 π.μ. Ελεύθερη συμμετοχή για μπάνιο στη Σούγια. Πιθανή βόλτα με το πλοίο Σέλινο ως το επόμενο λιμάνι δρομολογίου του. Επιστροφή.

8 μ.μ. Συνεστίαση παραδοσιακή στα Μαράλια, προσφορά των κατοίκων

του χωριού. Τιμητική εκδήλωση αφιερωμένη στους αείμν. δασκάλους του χωριού μας: Εμμ. Λαδάκη, Στυλ. Παπαδογιάννη και Ιωάννη Μαυρουκάκη. Την ομιλία θα κάνει ο δ/λος λαογράφος κ. Σταμ. Α. Αποστολάκης.

Παρασκευή 27 Αυγούστου.

8.30 π.μ. Πρωινό ελεύθερο. 8 μ.μ. Παραδοσιακή συνεστίαση στον Καμπανό (κεντρική πλατεία Αγ. Κων/νου) προσφορά των κατοίκων του χωριού. Σύντομος χαιρετισμός του προέδρου του Συλλόγου κ. Ον. Δεκαβάλη.

Σάββατο 28 Αυγούστου

8 π.μ. Πρωινό ελεύθερο. 6 μ.μ. Στον εσπερινό του Αϊ Γιάννη του χωριού. 8 μ.μ. Ελεύθερη συμμετοχή και παρακολούθηση παραδοσιακού γάμου στον Καμπανό.

Κυριακή 29 Αυγούστου.

7 π.μ. Εκκλησιασμός στον Αϊ Γιάννη και συμμετοχή στο παραδοσιακό πανηγύρι του χωριού.

23/8/1993:

Εκδήλωση για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, διοργανώνει στις 7 το απόγευμα στη Λέσχη Αξιοματικών Φρουράς Χανίων, ο Σύλλογος Φίλων της Ελληνικής Εταιρείας, Προστασίας Αναπήρων Παίδων (ΕΛΕΠΑΠ). Τα έσοδα της εκδήλωσης θα διατεθούν για τους σκοπούς της ΕΛΕΠΑΠ.

23/8/1993 έως
27/8/1993:

Στο Λύκειο Ελληνίδων Χανίων φιλοξενείται έκθεση ζωγραφικής της Χρυσούλας Μαρκαντωνάκη - Καμπουλάκη.

25/8/1993:

Συναυλία με το Νότη Μαυρουδή και τον Θανάση Γκαϊφύλλια, διοργανώνει στις 9.30 το βράδυ στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου, ο Πολιτισμικός Συνεταιρισμός "Νότος".

28/8/1993 και
29/8/1993:

Θεατρική παράσταση δίνει στα Χανιά η Καλλιτεχνική Εταιρία του Φουρνέ "Ο Θέσπις" με το έργο του Γκόγκολ "Παντρολογήματα". Η παράσταση δίνεται στην Ανατολική Τάφρο στις 9 το βράδυ.

30/8/1993:

Ενημερωτική συνάντηση των μελών της Νομαρχιακής Επιτροπής για θέματα νεοελληνικού λαϊκού πολιτισμού και των δημάρχων και προέδρων Κοινοτήτων του Νομού μας πραγματοποιείται στις 11 το πρωί στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων. Κατά τη συνάντηση το μέλος της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής του Υπουργείου Εσωτερικών και Λέκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών κ. Άννα Γουήλ - Μπαδιερτάκη δίδει λεπτομερείς οδηγίες και κατευθύνσεις για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να γίνουν οι ενέργειες για τη διάσωση, διαφύλαξη και αξιολόγηση του λαογραφικού υλικού που υπάρχει στην περιοχή του Νομού, και την ανάλογη αξιοποίησή του.

3/9/1993 έως
17/9/1993:

Λειτουργεί έκθεση ζωγραφικής - γλυπτικής στην αίθουσα τέχνης "φως - χρώμα - γραμμή", Ηρώων Πολυτεχνείου 7, στα Χανιά. Την έκθεση, ηλαιοσιώνουν κοσμήματα σε μικρογλυπτική του Χρήστου Μαχαιρίδη και μεταξωτές ζωγραφισμένες μαντίλες και γραβάτες, σε design της Αναστασίας Καλπάκη - Γεωργουλάκη. Η έκθεση αποτελεί το πρώτο

μέρος της έκθεσης ζωγραφικής - γλυπτικής - χαρακτικής - κεραμικής Χανιωτών καλλιτεχνών, που θα εκτεθεί στη Γερμανία, στα πλαίσια του προγράμματος του Κέντρου Ευρωπαϊκών Πολιτιστικών Ανταλλαγών.

- 6/9/1993: Ένα μεγάλο αφιέρωμα στους κορυφαίους εκπροσώπους του Ρεμπέτικου και Λαϊκού τραγουδιού παρουσιάζει στις 8.30 το βράδυ στην πλατεία Αγ. Νεκταρίου στην κάτω Σούδα, ο Δήμος Σούδας και οι πολιτιστικοί Σύλλογοι Σούδας, με τον σολίστα Κώστα Παπαδόπουλο και το συγκρότημά του.
- 7/9/1993: Εγκαινιάζεται από την Υφυπουργό Πολιτισμού κ. Κέλλυ Μπουρδάρα το Ιστορικό - Λαογραφικό Μουσείο του Γαβαλοχωρίου.
- 8/9/1993: Συναυλία με τους Αλεξάνδρα - Καρακατσάνη - Ροδαμίτη, σε τραγούδια των Θεοδωράκη, Χατζηδάκη, Τσιτσάνη και Ζαμπέτα, διοργανώνει ο Πολιτισμικός Συνεταιρισμός "Νότος". Η συναυλία δίδεται στις 9 μ.μ., στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.
- 9/9/1993: Διάλεξη με θέμα "Απολύμανση επεξεργασμένων λυμάτων που προορίζονται για επαναχρησιμοποίηση" δίδεται στις 8 μ.μ., στο κτίριο της πρώην Γαλλικής Σχολής. Ομιλητής είναι ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας κ. Γεώργιος Τζομπάνογλου, προσκεκλημένος του Πολυτεχνείου Κρήτης σε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Παράρτημα Δυτικής Κρήτης.
- 13/9/1993: Η Ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Δήμου, παρουσιάζει ένα πλούσιο μουσικό - λαϊκό πρόγραμμα στην αυλή του 15ου Δημοτικού Σχολείου (Λενταριανά). Τραγουδούν οι καλλιτέχνες: Πεδή Σταυρούλα, Κιάσος Παντελής, Κλουβιδάκης Αντώνης και Φουρναράκης Μανώλης.
- 15/9/1993: Η πανάρχαια ιστορική διπλή θρησκευτική γιορτή και αθλητικοί αγώνες του Αγίου Νικήτα, αναβιβάζονται στο Φραγκοκάστελο Σφακίων. Το πρόγραμμα του εορτασμού (όπως ανακοινώθηκε από τους διοργανωτές: Επαρχία Σφακίων και Ένωση Σφακιανών Ν. Ηρακλείου) περιλαμβάνει: 8.00 Αρχιερατική Λειτουργία χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Λάμπης και Σφακίων κ.κ. Ειρηναίου. 9.30 Λιτανεία εικόνας Αγίου Νικήτα. 9.45 Ολιγόλεπτη ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη κ.κ. Ειρηναίου. 10.15 Παρέλαση αθλητών και αθλητριών προ των επισήμων. Παράταξη στον αθλητικό χώρο. Επίσημη έπαρση της σημαίας. Χαιρετισμός του Νομαρχιακού Συμβούλου Επαρχίας Σφακίων κ. Ι. Μπραουδάκη. Χαιρετισμός προέδρου Κοινότητας Πατισιανού κ. Σπ. Βρανάκη. Χαιρετισμός προέδρου Ενώσεως Σφακιανών Ν. Ηρακλείου κ. Π. Σπλήνη. 10.25 Εκφώνηση επισήμου λόγου για τη διπλή γιορτή από τον κ. Βασίλειο Χαρωνίτη συνταξιούχο Εκπαιδευτικό - Λογοτέχνη. 11.00 Επίσημη έναρξη των αθλητικών αγώνων. Ριζίτικα τραγούδια από ντόπιους εκτελεστές. Κρητικοί χοροί από το Μουσικοχορευτικό Σύλλογο, τα "Σφακιά". 11.30 Αγώνισμα: Δρόμος 100 μ. αντρών, δρόμος 100 μ. γυναικών, δρόμος 400 μ. αντρών, δρόμος 400 μ. γυναικών, δρόμος 1.000 μ. αντρών δρόμος 5.000 μ. αντρών, άλμα μήκους αντρών, άλμα μήκους γυναικών. 1.30 Παράθεση γεύματος. 3.30 Συνέχιση αθλητικών αγώνων.

νων: Άλμα ύψους αντρών, άλμα ύψους γυναικών, σφαίρα αντρών, δίσκος αντρών, σκοποβολή αντρών (ορθίως), σκοποβολή αντρών γονυπετώ, σκοποβολή αντρών πρηνηδόν. 6.40 Ριζίτικο τραγούδι. Στα ενδιάμεσα των αγώνων θα γίνει η απονομή επάθλων στους νικητές.

- 16/9/1993: Από την Ι. Μ. Κισάμου και Σελίνου, το Δήμο Κισάμου, το Ινστιτούτο Γκαίτε και το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Κισάμου πραγματοποιείται στο Καστέλλι εκδήλωση με θέμα "Εμείς και το περιβάλλον", στο δημαρχείο, και περιλαμβάνει: Ανάγνωση σχετικής επιστολής Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ομιλία από τον κ. Ιάκωβο Τσουρουνάκη Δ/ντή Ινσ. Γκαίτε. Απονομή βραβείων διαγωνισμού Ανθόκηπου και περιβάλλοντος χώρου και παραδοσιακή μουσική από τα τμήματα της Λαϊκής Επιμόρφωσης.
- 16/9/1993 έως 18/9/1993: Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΪΧ) υπό την αιγίδα του Διεθνούς Κέντρου Ανωτάτων Μεσογειακών Γεωπονικών Σπουδών και σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Οικονομικής Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) διοργανώνει διεθνές συνέδριο εργασίας με θέμα "Εκτίμηση των μεταλλαγμένων φυτών από τεχνική, γεωπονική και οικολογική άποψη". Στο συνέδριο θα συμμετάσχουν επιστήμονες από όλο τον κόσμο.
- 17/9/1993: Εγκαινιάζεται στην αίθουσα τέχνης του Φρουρίου Φιρκά, η πρώτη ατομική έκθεση του νέου ζωγράφου Τάσου Τριανταφύλλου.
- 20/9/1993 έως 24/9/1993: Πραγματοποιείται στο Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, το διεθνές συμπόσιο με θέμα "Ποιότητα φρούτων και λαχανικών, επίδραση προ - και μετασυλλεκτικών παραγόντων και τεχνολογιών", που διοργανώνουν η Διεθνής και η Ελληνική Εταιρεία για την επιστήμη των οπωροκηπευτικών και το ΜΑΙΧ. Στο συμπόσιο συμμετέχουν περίπου 100 επιστήμονες απ' όλο τον κόσμο.
- 24/9/1993: Στο Δημαρχείο Χανίων το Δ.Σ. του Συνδέσμου Φιλολόγων Ν. Χανίων, διοργανώνει συζήτηση με θέμα "Το μάθημα της έκθεσης στην Τρίτη τάξη του Λυκείου και οι γενικές εξετάσεις, μάθημα κορμού ή μάθημα δέσμης".
- 25/9/1993: Ημερίδα με θέμα "Διαταραχές στην μάθηση" διοργανώνουν στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Ιεράς Μητροπόλεως Χανίων από τις 11-13 μ.μ. και από τις 18-20 μ.μ. ο σύλλογος διδασκάλων και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου Κουνουπιδιανών. Το θέμα αναπτύσσει η κ. Μαρία Σαββάκη διευθύνουσα της Μονάδας Διαταραχών Λόγου και Μάθησης του Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής του ΠΕΠΑΓΝΗ.
- 25/9/1993: Ρεσιτάλ πιάνου της Ειρήνης Ριαβούν, με έργα Ουκρανών και Ελλήνων συνθετών, διοργανώνει στις 8.30 το βράδυ στην Καθολική Εκκλησία Χανίων, η Συμφωνική Ορχήστρα Κρήτης και ο Σύνδεσμος Καθολικών Κρήτης.
- 26/9/1993: Η Κοινότητα Λάκκων και ο Σύλλογος Ένωση Λακκιωτών τιμώντας τη

μνήμη του αρχηγού Σαρηδαντώνη και των αγωνιστών του 1821, διοργανώνουν στις 11 π.μ. αποκαλυπτήρια αναμνηστικής πλάκας, στη θέση Βέργερη Λακούδη. Ομιλητής είναι ο κ. Ευτ. Μαλεφάκης τέως δ/ντής Μέσης Εκπαίδευσης.

26/9/1993 έως
2/9/1993:

Ο Τομέας Ανίχνευσης και Εντοπισμού Ορυκτών του Τμήματος Μηχανικών Ορυκτών Πόρων διοργανώνει στα πλαίσια της 45ης επιστημονικής συνάντησης της διεθνούς ένωσης άνθρακα και οργανικής πετρολογίας (INTERNATIONAL COMMISSION OF COAL AND ORGANIC PETROLOGY) διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα τις πιο πρόσφατες εξελίξεις: - στην οργανική πετρολογία - στις εφαρμογές της οργανικής πετρολογίας στην ανίχνευση κοιτασμάτων πετρελαίου και τον προσδιορισμό του δυναμικού τους - καθώς και τις εφαρμογές της πετρολογίας ανθράκων σε βιομηχανικές χρήσεις.

27/9/1993 έως
6/10/1993:

Λειτουργεί στο κατάστημα "Τέχνημα" έκθεση κοσμήματος και γλυπτών του Βαγγέλη Πολύζου.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στη σελίδα αυτή θα καταγράφονται αλφαβητικά με το όνομα του συγγραφέα ή εκδότη, οι νέες εκδόσεις Κρητών συγγραφέων ή Κρητικού περιεχομένου. Εφ' όσον οι εκδόσεις αποστέλλονται προς τη βιβλιοθήκη του Πνευματικού Κέντρου Χανίων, θα γίνεται εκτενέστερη παρουσίαση και βιβλιοκριτική κατά σειρά προτεραιότητας παραλαβής τους.

ΒΙΒΛΙΑ

- Αποστολάκη Σταμάτη: Τα ριζίτικα της Κρήτης
- Γερωνυμάκη Κανάκη: Τα νάκλια τση Κρήτης
- Κοκονά Ν.: Κρήτη 1941-1945 - Αντίσταση - Συμμαχικές αποστολές
- Κούνουπα Μ.: Ακόμα ψηλότερα
- Μαρκάκη Νικ.: Αναμνήσεις
- Παπαδάκη Αλκυόνης: Η μπόρα
- Παυλάκη Γιάννη: Ρούσος Ανδρ. Κούνδουρος
- Σηφάκη Κώστα: Το Καλαμίτσι Αμυγδαλί
- Φαραντάκη Κ.: Τα χρόνια του χάλκινου ουρανού
- Χαριτάκη - Καφωμένου Αρτεμισίας: Ο Επαναστάτης
- Χουρδάκη Αριστοφ.: Εύθυμες Κρητικές Ιστορίες και ανέκδοτα.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- “Νέα Κυδωνία” (ετήσια έκδοση του Δήμου Νέας Κυδωνίας).
- “Μαδάρες” (έκδοση του Ορειβατικού Συλλογου Χανίων)
- “Στιγμές” (περιοδικό Ηρακλείου).

ΣΧΟΛΙΑ

Στα Χανιά

ΠΛΗΘΩΡΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

“Παρακολουθώντας κανείς στον τοπικό τύπο την πρωτοφανή πληθώρα πολιτιστικών και πνευματικών εκδηλώσεων, που προγραμματίστηκαν με φροντίδα και πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία στα Χανιά τον τελευταίο χρόνο αλλά και όλους τους προηγούμενους, δεν μπορεί παρά να μειδιάσει για τα όσα δημοσίευσε σε εφημερίδα της Αθήνας ένας άγνωστος μας ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για την πρωτεύουσα του νομού μας. Πρόκειται για κάποιον κ. Γ. Π. Σαββίδη, ο οποίος ούτε λίγο ούτε πολύ χαρακτήρισε τα Χανιά “πνευματικώς αναιμικά” και διατύπωσε την εντελώς ανιστόρητη άποψη ότι - όπως θαρρεί - η πόλη ορίστηκε πρωτεύουσα της Κρήτης “ελέω Βενιζέλου”. Απο έναν καθηγητή Πανεπιστημίου θα περίμενε κανείς στοιχειώδεις γνώσεις Ιστορίας. Έχει την αξίωση καθένας μας, ένας καθηγητής Πανεπιστημίου να γνώριζε ότι ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν παντελώς άσχετος με τον ορισμό των Χανίων ως πρωτεύουσας της Κρήτης. Πως ήταν ήδη πρωτεύουσα, πολύ πριν λάμψει το άστρο του Εθνάρχη. Ότι οι Οθωμανοί θεωρούσαν την πόλη αυτή πρωτεύουσα, ήδη από το 1830. Ότι στα τέλη του περασμένου αιώνα, επί Κρητικής Πολιτείας, ήταν ήδη επίσημη πρωτεύουσα του νησιού. Όσον αφορά δε στην δόξη “πνευματική αναιμικότητά” τους, παραπέμπομε τον κ. καθηγητή (εκτός των άλλων) στον μακροσκελή πίνακα των πολιτιστικών και πνευματικών εκδηλώσεων που δημοσιεύονται κάθε τόσο στην περιοδική έκδοση “Ενημερωτικό δελτίο” του Πνευματικού Κέντρου Χανίων (με φροντίδα της ακούραστης κ. Ζαχαρένιας Σημανδράκη). Ασφαλώς, θα αλλάξει γνώμη”.

(Αναδημοσίευση από την εφημερίδα “Τα Σφακιά” φ. 73/Αύγουστος - Οκτώβρης 1993).

- **Σημ. Π.Κ.Χ.** Αφού ευχαριστήσουμε για τα καλά λόγια, σημειώνουμε ότι συμφωνούμε απολύτως με την καλή εφημερίδα. Τα Χανιά δεν ήταν ποτέ, ούτε είναι, μόνο “για τ’ όρματα”, μα και για τα Γράμματα και τις Τέχνες, πρωτοπόρα στον Πολιτισμό, στην Παιδεία, κι ας θέλησαν - και θέλουν - πολλοί να ανακόψουν την πορεία τους, και να υποβαθμίσουν εμμέσως ή αμέσως (καλή ώρα ως ο κ. Σαββίδης) την προσφορά τους στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου της Κρήτης μας. Γι’ αυτό και παρακαλούμε όποιον γνωρίζει την διεύθυνση του ανωτέρω κ. Καθηγητού να μας ενημερώσει, για να του αποστείλλουμε το “Δελτίο” μας και να μη μένει σε σκότος βαθύ ως προς την “πνευματική αναιμικότητα” των Χανίων.

ΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

Ο απαγχονισμός του Γεωργίου Παπαδάκη και Αντωνίου Λαρετζάκη εκ Λουτρακίου της Κυδωνίας δια τον φόνον του Τεουφήκ Μπάνιτη, υπό του Μαχμούτ Τζελλαλεδίν πασά προσωρινού Γ. Διοικ. Κρήτης, κατά την 8 Ιανουαρίου 1894 έξω των Χανίων.

- Κάθε πρωί με το δροσιό π' ανοίγει τα λουλούδια
βγαίνουν και ψάλουν τα πουλιά της Φυλακής τραγούδια
Τραγούδι να το μάθεται, τραγούδι να το λέτε,
δυο νέους που κρεμάσανε να κάθεστε να κλαίτε.
5. Δυο νέους άνδρες δυνατούς της Κρήτης παλληκάρια,
στην ομορφιά ήτον άγγελοι κι εις την αντριά λιοντάρια.
Κατάρα νάχη η Τουρκία και οι Φραγκολεβαντίνοι
που δίδουν θάρρος στα θεριά να τυρανούν σαν κτήνιοι.
Λαός που πάσχει τύραννα από κατακτητάδες.
10. Του πρέπει μ' επανάστασι να διώχνη ισ' Αφεντάδες.
Ανάθεμά την τη στιγμή κι ανάθεμα την ώρα,
Όταν εξεβαρκάριζε Μαχμούτ - πασσάς στη χώρα.
Αυτος με τα φερμάνια του μην είχε χειρυπίσει,
ανάμεσα στο πέλαγος ας ήθελε βουλήσει.
15. Παρά να φέρη στα Χανιά εκείνα τα φερμάνια
να τα κρεμάση άδικα της Κρήτης τα λιοντάρια.
Μια Παρασκή ξημέρωμα και στας δέκ' απάνω, κάτω,
επήγεν εις τη φυλακή το θλιβερό μαντάτο.
Επήγεν εις τη φυλακή τη μαυραραχνιασμένη,
20. αι δε καϋμό τον έχουνε οι βαροδικασμένοι.
Αι δε καϋμό τον έχουνε όλ' οι φυλακισμένοι,
οσ' είνε εις τον θάνατο και καταδικασμένοι.
Και ο Πασσάς εζήτησε να φέρουν στο Σεράγιο,
δύο, πως θέλει να των ηη να πάνε δίχως άλλο.
25. Το Παπαδάκι ήτο ο γ' εις, το Λαρεντζάκη ειν' τ' άλλο.
το πρόσωπον τους έλαμπε σαν τ' άστρο το μεγάλο.
Και πέμπει αμέσως το στρατό και τους πισθαγκωνίζει,
σφιχτά 'δεσαν τα χέρια των οπίσω τα γυρίζει.
εις του Πασσά τους πήγανε και τονε προσκυνούνε,
30. και το κεφάλι κλίνανε τα πόδια του φιλούνε.
Και ο Πασσάς ως το είδενε διαβάζει το φερμάνι,
κ' είπε να τους κρεμάσουνε κι ευθύς τους αποβγάνει.

- Αυτά διαμαρτύρονται με τη φωνή μεγάλη,
πως στην Κωνσταντινούπολιν είχαν εφεσιβάλει,
35. Και κάθε μέρα καρτερούν ναλθ'η αποφασίς των
να βγουν από τη φυλακή και η αθώωσίς των.
Μα ο Πασσάς τους ύβρισε ως πν το σύστημά του,
οπού το κρίμα των να βρη αυτόν και τα παιδιά του.
Σαν είδαν οι κατάδικοι πως θε να κρεμασθούμε,
40. ένα παπά ζητήσανε να ξεμολογηθούμε.
Ένα παπά ζητήσανε να τους ξεμολογήση,
μα ναν' καλός Χριστιανός να τώνε βοηθήση.
Μα δεν ημπορεί ο Παπας τίποτα να των κάμη,
γιατ' ήταν από το Μαχμούτ το ψεύτικο φερμάνι.
45. Το Παπαδάκη έλεγε στην ξεμολόγηση του,
τον άλλο μην κρεμάσουνε γιατί πονεί η ψυχή του.
Τον άλλο μην κρεμάσουνε γιατί' είνε παλληκάρι,
μα 'γω μ' οπού εσκότωσα τον κερατά τον Μπάτρι.
Μα τότε σα εμίλησε κι είπεν του Λαρεντζάκη,
50. μαζί θα κρεμασθούμενε ξάδερφε Παπαδάκη.
Μαζί θα κρεμασθούμενε, μαζί θα βγη η ψυχή μας,
μαζί θα κατεβάζουνε στον Άδη το κορμί μας.
Κι όντε τους κατεβάζανε στις Σπλαντζιας το σωκάκι,
ετότε ξαναμίλησε κι είπεν το Παπαδάκη.
55. - Παιδιά! δεν είνε Χριστιανοί σε τούτο σοκάκι,
να μου το δώσουν να το πιω στην κούπα το φαρμάκι;
Να μ' αφαιρέση τη ζωή πριν ιδώ τον θανατό μου
και δεν βαστώ να τους θωρώ τους Τούρκους ναν' εμπρός μου.
Μ' άχι! και να μ' αφήνανε ώστε να ξημερώση,
60. να ρθή καϋμέν' η μάνα μου να μ' αποκαμαρώση.
Που 'νε κρυφός τηλεγράφος να της τηλεγραφήσω,
να 'ρθη το γληγορότερο πρίκου να ξεψυχήσω.
Να 'ρθη καϋμέν' η μάνα μου τα ρούχα μου να 'πάρη,
το γάλα που με βυζασε χαλάλι να μου κάμη.
65. Αχι! καϋμένη μάνα μου όνειρο να το θώρης,
πως δεν εξανασμίγαμε, πως δεν με 'ξαναθώρης
Κι Αχι! το κακορίζικο κι επιάστικα στο δίκτυ,
και εδώ θα με κρεμάσουνε και θ' ακουσθή στην Κρήτη.
Εδά θα με κρεμάσουνε σε μια οργυιά κοντάρι,
70. κι Αχι! καϋμέν' η μάνα μου καϋμό θα τόνε πάρη.
Στο έξω Καλέ-καπισί εκεί που τους κρεμάσαν,
ολίγον εσταθήκανε κ' εβαριαναστενάζαν.
Αχι! και πούν' οι φίλοι μας και πούν' οι εδικοί μας,
κι εδά θα τήνε πάρουνε οι σκύλοι τη ζωή μας.
75. Με τέχνη και με μαστωριά ξύλα 'χανε στεμένα,
και τα σκοινιά στον κερκελο είχανε περασμένα.

- Το Παπαδάκη σαν αετός εβγήκε στο πατάρι,
και με τα χέρια τη θελιά εις το λαιμό του βάνει.
- Να τε, σκυλιά παράνομα πάρετε τη ζωή μου,
80. στον Ουρανό θε ν' ανεβή μάρτυρας η ψυχή μου.
Κι ως με κρεμνάτε άδिका το τέλος σας να σώση
την Κρητ' από τα νύχια σας ο Θιός να λευθερώση.
Και γλήγορα το κράτος σας να το ξεκαθαρίση
από τη βρώμα της Τουρκιάς και να ξεμαγαρίση.
85. Ξεχωριστά το πήγανε κείνο το Λαρεντζάκη,
το σχέδιον του τό καμεν ο σκύλος ο Μπαξάκης.
Στο έξω καλέ-καπνισί στις Κίσσαμος την πόρτα,
εκεί που τους κρεμάσανε μυρίσανε τα χόρτα.
Κι όταν τον εκρεμνούσανε είπε κι αυτός - Μπουρμάδες,
ως με κρεμνάται άδिका Μπέιδες και Πασσάδες,
90. Την Κρήτη μας ελεύθερη ογλήγορα να ιδήτε,
και δούλοι των Χριστιανών ούλοι σας να γενήτε. -
Κι η μάνες των στον ύπνον τους όνειρο το θωρούσαν,
στη χώρα ξεφαντώνουνε και τη χώρα τσ' ευλογούσαν.
95. Και τ' όνειρο των έλεγε, γλήγορα μην αργήσουν,
και τη χώρα ξεφαντώνετε να πάνε να γληντήσουν.
Μα το πρωί και ο Πασσάς των έστελ' ένα γράμμα,
κι έγγραφε μέσα στο χαρτί ένα μεγάλο πράμμα.
Έγραφε σταις μανάδες των, ώφου! καϋμούς και πόνους!
100. τους γυιους σας εκρεμάσανε και αφήκανε σας χρόνους.
Εκεί που τους κρεμάσανε ήτο κοντά μια βρύσι,
ανθούς και λούλουδα 'βγαλεν, ο Θιός να τσ' ελεήση.
Ο χρόνος δεν επέρασε κι από την Πόλι φθάνει,
από το Ακυρωτικόν κριτήριο ντιβάνι
105. Απόφασις κι αθώωνε τα δύο παλληκάρια
να 'βγουν φυλακής τ' αθώα και καθάρια!
Μα πως θα 'βγουν της φυλακής του Άδη κρεμασμένοι
ποιος να τους δώση τη ζωή οπού 'τον και λυοσμένοι
ποιός θα τους δώση τη ζωή, ποιος θα τους αναστήση
110. τον σκύλο το Μαχμούτ πασσά ποιος θα τον τιμωρήση.
Μόνο ο Θεός ο δίκαιος το δίκιο να δώση
την Κρήτη από την Τουρκία να την ελευθερώση.

(Καθ' υπαγόρευσιν Παναγιώτου Γ. Πανταλάκη εκ του χωρίου Βυζάρι επαρχ. Αμαρίου
19 Οκτωβρ. 1906).

(Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, αρχείο Παύλου Βλαστού, τόμος 16, σελίδες 47-50.
Διατηρήθηκε η ορθογραφία του πρωτοτύπου κειμένου).

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Συνήθως στη στήλη αυτή παρουσιάζονται οι πολιτιστικοί φορείς των Χανίων. Σ' αυτό το τεύχος όμως θα κάνουμε μια εξαίρεση και θ' αναφερθούμε στον "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗ", ένα μουσείο Κρητικής παράδοσης, υπαίθριο αλλά και εσωτερικού χώρου, που βρίσκεται στο Λιμένα Χερσονήσου. Συγκεκριμένα το Κέντρο αυτό προβολής και μελέτης της παράδοσης και του Λαϊκού Πολιτισμού της Κρήτης βρίσκεται 28 χιλιόμετρα ανατολικά του Ηρακλείου και 500 μ. από την Χερσόνησο, ακριβώς δίπλα στη θάλασσα, επί της εθνικής οδού Ηρακλείου - Αγίου Νικολάου. Όταν πληροφορηθήκαμε για την ύπαρξη του νέου αυτού μουσειακού χώρου δεν ήταν δυνατόν να φαντασθούμε τι ακριβώς θα συναντούσαμε εκεί. Και πραγματικά μένουμε έκπληκτοι από την δουλειά που έχει γίνει, από την ευαισθησία, την αγάπη για την παράδοση, το μεράκι και βέβαια τον κόπο και την εργασία ελάχιστων ανθρώπων - κυρίως δύο, πατέρα και γιου - που έχουν αφιερώσει όχι μόνο ελεύθερο χρόνο, αλλά και τη ζωή τους ολόκληρη στη διατήρηση και προβολή του παραδοσιακού κρητικού τρόπου ζωής. Τον "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗ", αυτό το υπέροχο Μουσείο Παραδοσιακής Ζωής και Λαϊκού Πολιτισμού της Κρήτης, δημιούργησαν σε ιδιότητα έκταστη 7 στρεμμάτων ο κ. Γιώργος Μαρκάκης διακεκριμένος οφθαλμίατρος και Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης και ο γιος του κ. Γιάννης Μαρκάκης, νεαρός, πολλά υποσχόμενος δικηγόρος Ηρακλείου και λογοτέχνης, με τη βοήθεια τεσσάρων ντόπιων εργατών που συμπαραστάθηκαν στην όλη προσπάθεια από την αρχή (1986) ως το τέλος, τον Ιούλιο του 1991, οπότε άρχισε να λειτουργεί ο "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗΣ". Σκοπός της δημιουργίας του είναι να προβάλει όσο γίνεται αυθεντικότερα την παράδοση και τον Λαϊκό Πολιτισμό της Κρήτης, ενσωματώνοντας σε ένα φυσικό χώρο όλα τα παραδοσιακά στοιχεία που δίνουν μια πλήρη εικόνα της ζωής στην Κρήτη, όταν αυτή δεν είχε αλλοτριωθεί ακόμη από τους ρυθμούς της ταχύτητας και της τεχνολογίας. Ο "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗΣ" περιλαμβάνει:

1. Ένα παραδοσιακό περιβόλι - κήπο με όλα τα οπωροφόρα δένδρα της Κρήτης, κληματαριές με 14 είδη σταφυλιών, πλούσιες ποικιλίες από λουλούδια, (8 χρώματα, ιβίσκοι, μπουκαμβίλιες 5 χρωμάτων, 10 ποικιλίες γεράνια κ.λ.π.).
2. Κακτότοπο με 20 είδη κάκτων.
3. Κήπο με 24 αρωματικά φυτά της Κρήτης και τμήμα φαρμακευτικών παραδοσιακών φυτών.
4. Υπαίθρια έκθεση όλων των εκπληκτικών πετρωμάτων της Κρήτης.
5. Κρητικό παραδοσιακό σπίτι, αρχιτεκτονικής 19 ου, αιώνα, ισόγειο και ανώγειο, στολισμένο με καταπληκτικά, αυθεντικά εκθέματα, παραδοσιακά στοιχεία οικιακής χρήσης, έπιπλα, κεντήματα, χειροτεχνήματα και αντικείμενα γνήσιας λαϊκής τέχνης και ζωής.
6. Εκκλησία νησιώτικης αρχιτεκτονικής με στοιχεία Κρητικής αγιογραφίας.
7. Κούμο-μιτάτο με αυθεντικό εξοπλισμό.
8. Γνήσιο ανεμόμυλο με τα εξαρτήματά του.
9. Αλώνι, πατητήρι σταφυλιών και ρακοκάζανο.
10. Εργαστήρι υφαντικής και φυτικών βαφών.
11. Εργαστήρι κεραμικής.
12. Εργαστήρι μελέτης και επεξεργασίας αρωματικών φυτών και παραγωγής με παραδοσιακό

- τρόπο αρωμάτων.
13. Εργαστήρι μελέτης και προβολής των βρωσίμων χώρων της Κρήτης.
 14. Εκθεσιακό χώρο των λαϊκών καλλιτεχνών της Κρήτης (γλύπτες, ζωγράφοι, λαϊκοί ποιητές, μουσικοί κλπ.).
 15. Φάμπρικα (παραδοσιακό ελαιουργείο).

Όλο το συγκρότημα του "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗ" έχει χτιστεί με πρωτογενή υλικά (πέτρα - ξύλο ακατέργαστο) και διακρίνεται για τον απόλυτο σεβασμό της φύσης και του περιβάλλοντος και λειτουργεί ως χώρος εφαρμοσμένης οικολογίας. Σε ανοικτό χώρο οργανώνονται παραδοσιακές βραδιές ενώ σε κλειστό ο επισκέπτης καθηλώνεται από ένα οπτικοακουστικό θέαμα: Κείμενα γεμάτα λυρισμό, πάθος και ευαισθησία, μουσική και εικόνες και από τις πιο απόμερες μα το ίδιο σημαντικές γωνιές του μουσειακού αυτού συγκροτήματος, σε μεταφέρουν σ' ένα κόσμο γεμάτο ομορφιά κι αποδεικνύουν πως η παράδοση δεν πεθαίνει ποτέ όταν υπάρχουν άνθρωποι που τη σέβονται και την αγαπούν.

Και σαν συνέλθει κανείς από το ταξίδι αυτό στο βύθος της ομορφιάς και του λυρισμού - τι κέρασμα παραδοσιακό κι υπέροχο: φραγκόσुका, σταφύλι, σύκα, τσικουδιά κι αφέψημα από πλείστα αρωματικά φυτά της Κρήτης!

Στην τελευταία περιήγηση πριν την αναχώρηση, αναρωτιέται κανείς πόσοι άραγε άνθρωποι του καιρού μας, δεν θα διέθεταν τέτοια έκταση παραθαλάσσια σε μέρος τουριστικό, για να σπρώξουν κάποιο θεόρατο ξενοδοχείο, όπου θα σερβιριζόταν όχι τσικουδιά κι αφέψημα αλλά ουίσκι, κι όχι φραγκόσुका αλλά μάγκος, αλλά που θα απέδιδε τεράστιο εισόδημα στους ιδιοκτήτες τους; Πόσοι Γιώργηδες και Γιάννηδες Μαρκάκηδες υπάρχουν στην εποχή μας που θα διέθεταν όχι μόνο την έκταση των 7 στρεμμάτων αλλά και χρόνο και χρήμα και αγάπη, κόπο, μεράκι και σεβασμό στην παράδοση, για να δημιουργήσουν ένα τέτοιο μουσειακό χώρο, αντί μια χρυσοφόρα αλλά απρόσωπη και ψυχρή επιχείρηση; Τούτη η προσπάθεια αξίζει κάθε συμπάρσταση είτε από κρατικούς φορείς είτε από ιδιωτικούς. Γιατί δεν έχουν μόνο διατεθεί ασφαλώς πολλά χρήματα για τη δημιουργία του "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗ", έχει περισσότερο επενδυθεί η αγάπη, η ευαισθησία και ο σεβασμός στην παράδοση της Κρήτης, που κάνει κανένα πραγματικά να εντυπωσιάζεται και να προβληματίζεται. Και γιατί η προσπάθεια δεν σταματά εδώ. Ο νεαρός διευθυντής του "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗ" κ. Γιάννης Μαρκάκης δηλώνει ότι υπάρχουν σχέδια και προοπτικές για τη δημιουργία και λειτουργία κι άλλων τμημάτων στο μέλλον. Όμως και τα ίδια τα υπάρχοντα σήμερα χρειάζονται καθημερινή φροντίδα και περιποίηση - κάτι που γίνεται ακούραστα από τους δυο δημιουργούς του.

Συχαρητήρια λοιπόν στον κ. Γιώργο Μαρκάκη, τον επιστήμονα, τον Πανεπιστημιακό δάσκαλο, τον άνθρωπο, τον Κρητικό. Συχαρητήρια στον κ. Γιάννη Μαρκάκη, τον νεαρό λειτουργό της Θέμιδας, τον ποιητή του λόγου και των έργων, αφού, έχοντας κάνει τις επιλογές του, αφιερώνει το χρόνο του στη διατήρηση της παράδοσης και όχι στις συνήθειες ενασχολήσεις της νεολαίας.

Στους αναγνώστες μας συνιστούμε ανεπιφύλακτα την επίσκεψη στον "ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗ" - είναι ανοικτός κάθε μέρα, πλην Δευτέρας, από 9:30 π.μ. έως 2:00 μ.μ. Είναι μια καταπληκτική εμπειρία που δύσκολα ξεχνιέται. Μόνο μια επισήμανση: χρειάζεται αρκετή ώρα, για να θαυμάσει κανείς τα δημιουργήματα της φύσης στο ξύλο, την απαλότητα και το χρώμα της αδρής πέτρας, ν' απολαύσει τη μυρωδιά που αναδίνεται από τα μύρια σακκουλάκια των αρωματικών φυτών, ν' ακούσει το γρύλλο στο δοκάρι της οροφής του εργαστηρίου της κεραμικής, να σταθεί στη φάμπρικα του λαδιού, να αισθανθεί την κάψα του αλωνιού και τη δροσιά του μπιτάτου και του σκίνου, ν' ανάψει το κεράκι στον χαριτωμένο κερυστάτη της εκκλησίας, να χαμογελάσει με την κούνια του παιδιού, να φανταστεί το χτύπο του αργαλειού, να συγκινηθεί με τις μαντινάδες μιας ζωής του μυλωνά προς τη γυναίκα του και - αν είναι τυχερός - να χαρεί το "λουλούδι της ευτυχίας", στα λίγα λεπτά της άνθισης του...

Η Αλληλογραφία μας

ΞΕΝΗ ΜΠΑΛΩΤΗ
Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

16/6/93

Αγαπημένη μου Ζαχαρένια,

Θα μπορούσα, σε παρακαλώ, να λαμβάνω το Ενημερωτικό Δελτίο του Πνευματικού Κέντρου Χανίων;

Γνωρίζεις πόσο αγαπώ την Κρήτη και επιθυμώ να πληροφορούμαι ό,τι την αφορά.

Θα χαρώ να επικοινωνήσουμε όταν η ευκαιρία παρουσιαστεί.

Φιλικά
Ξένη Μπαλωτή

Αθήνα 30.9.93

Κυρία Σημανδράκη

Διάβασα στην εφημερίδα "τα Σφακιά" για την ακούραστη φροντίδα με την οποία επιμελήσθε την έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου του Πνευματικού Κέντρου Χανίων και Σας συγχαίρω γι' αυτή σας την προσπάθεια.

Σας παρακαλώ θερμώς αν είναι δυνατόν να μου στέλνετε τα τεύχη του δελτίου. Θέλω να μαθαίνω τα νέα των Χανίων, ας είμαι μακριά. Θα με υποχρεώσετε και θα στείλω αμέσως επιταγή με το ποσόν που θα γράψετε.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση
Άννα Κριάρη
Αθήνα

Μινουδάκης Μ. Μιχάλης
Αντιπρόσωπος Χανίων - Ρεθύμνης
Εταιρείας πνευματικής ιδιοκτησίας
Α.Ε.Π.Ι. Α.Ε.

Αγαπητή κυρία Σημανδράκη,

Σας παρακαλώ πολύ να μου στέλνετε το ενημερωτικό δελτίο του Π.Κ.Χ.

Επ' ευκαιρίας της επιστολής μου αυτής δεχτείτε τη θετική κριτική μου για το δελτίο & τις ευχές μου για να συνεχιστεί η έκδοση του.

Εν τέλει θα σας παρακαλούσα, εάν υπάρχουν τα επτά προηγούμενα τεύχη, να τα λάμβανα και αυτά, για μια ολοκληρωμένη διαδικασία συλλογής του Ε.Δ. του Π.Κ.Χ.

Σας ευχαριστώ

Χανιά 27 Αυγούστου 1993

Σημ. Π.Κ.Χ.

Ευχαριστούμε θερμά για τα καλά λόγια καθώς και για την χαρά που μας δίνουν οι καλοί φίλοι μας ζητώντας να παίρνουν τα τεύχη του "Δελτίου" μας. Αυτό σημαίνει πως συμβάλλει αποτελεσματικά στην προώθηση του πολιτισμού, καθιερώνοντας νέα σκέψη και πράξη στην προσφορά ενός πολιτιστικού φορέα, όπως είναι το Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Είναι αυτονόητο ότι οι παραπάνω φίλοι μας αλλά και όποιος άλλος το ζητήσει, θα λαμβάνει δωρεάν το "Δελτίο" μας, που εκδίδεται με μόνο σκοπό την ανάδειξη, βελτίωση και αναβάθμιση του πνευματικού δυναμικού του τόπου μας.

ΨΗΓΜΑΤΑ

- Ο εθνικός μας ευεργέτης Ανδρέας Συγγρός, γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1828 και πέθανε στην Αθήνα το 1899, σε ηλικία 71 χρόνων. Ήταν τραπεζίτης και το 1881 ίδρυσε την Ηπειρωθεσσαλική Τράπεζα, ενώ ήδη είχε αρχίσει τη κοινωφελή του δράση. Ήταν, επίσης ο ιδρυτής του Δημοτικού Θεάτρου Αθηνών και των Μουσείων της Ολυμπίας και των Δελφών. Με τη διαθήκη του κληροδότησε σημαντικά ποσά για την ίδρυση πτέρυγας στο νοσοκομείο "Ευαγγελισμός", που φέρει το όνομά του, την κατασκευή της λεωφόρου Συγγρού (λεγόταν τότε Αθηνών - Φαλήρου), την ίδρυση νοσοκομείου μεταδοτικών νοσημάτων και την ανέγερση σχολείων. Το 1908 εκδόθηκαν σε 3 τόμους τα απομνημονεύματά του.

Ελλάδα δεν είναι μόνο τα Χανιά

- Στην πλατεία του Σαν Μάρκο εκεί όπου χιλιάδες επισκέπτες από όλες τις χώρες της Γης περνούν καθημερινά, η Ελλάδα δίνει το παρόν. Δύο μεγάλα πανό με χρυσά γράμματα αναγγέλουν τις μεγάλες εκθέσεις που παρουσιάζει το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού: "Συλλογές Ελληνικών Κωδίκων της Βενετίας", στη Μαρκιανή Βιβλιοθήκη και "Από τον Χάνδακα στη Βενετία - Ελληνικές εικόνες στην Ιταλία". Τα επίσημα εγκαίνια των εκδηλώσεων "Βενετία ένα άλλο Βυζάντιο" έγιναν στο Παλάτσο Ντουκάλε παρουσία των Ιταλικών Αρχών, του πρέσβη της Ελλάδας κ. Κ. Γεωργίου, του Δ.Σ. του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού και των επιστημόνων που επιμελήθηκαν τις εκθέσεις. "Η Βενετία πρωτοστάτησε στη διαδικασία, χάρη στην οποία το Βυζάντιο έγινε αντικείμενο μιας ολοκληρωμένης εκτίμησης από τη δύση και χαράχτηκε έτσι η σφραγίδα που έθεσε ο πολιτισμός του στην πνευματική και καλλιτεχνική αναγέννηση της Ευρώπης". Αυτό τόνιζε στο μήνυμά του ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής (το διάβασε στους παρευρισκόμενους ο πρέσβης κ. Κ. Γεωργίου). Η έκθεση στη Μαρκιανή Βιβλιοθήκη εντυπωσιάζει τον επισκέπτη με τον πλούτο των χειμνίων της. Βυζαντινές βιβλιοδεσίες με πολύτιμα μέταλλα αφήνουν έκθαμβο τον επισκέπτη. Όμως και στην περίτεχνη αίθουσα του Σαν Σαβίνο ο επισκέπτης έχει να δει σπάνια κειμήλια: Πρόκειται για μια συλλογή κωδίκων που προέρχονται από θρησκευτικά ιδρύματα και αποκτήθηκαν μετά την εισβολή του Ναπολέοντα.

- Τα ελληνικά είναι η πιο δημοφιλής γλώσσα που διδάσκεται στους μαθητές της τελευταίας τάξης του λυκείου στην πολιτεία Βικτώρια της Αυστραλίας. Συνολικά στην Βικτώρια οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ 29 ξένων γλωσσών, εκτός της αγγλικής για το απολυτήριο του Λυκείου. Οι περισσότεροι επιλέγουν τα ελληνικά. Ακολουθούν άλλες γλώσσες όπως τα γαλλικά, τα κινέζικα και τα ιταλικά. Αξιοσημείωτο είναι ότι τα τελευταία χρόνια ενώ αυξάνονται οι μαθητές που επιλέγουν το μάθημα των ελληνικών, μειώνονται αυτοί που επιλέγουν: γαλλικά, ιταλικά ή γερμανικά. Βεβαίως θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία αυτών που επιλέγουν τα ελληνικά είναι ομογενείς μαθητές, οι οποίοι εκτός του ότι μαθαίνουν τη γλώσσα μας είναι διπλά κερδισμένοι αφού, συνήθως, συγκεντρώνουν υψηλούς βαθμούς στα ελληνικά και αυτό βοηθά την είσοδό τους στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της πολιτείας.

- Ογδόντα έξι αριστούχοι σπουδαστές της νεοελληνικής από την Ευρώπη, τις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Λατινική Αμερική μετείχαν και φέτος, ως υπότροφοι της Διεύθυνσης Μορφωτικών Σχέσεων του υπουργείου Πολιτισμού, στο "διεθνές θερινό σεμινάριο νεοελληνικής γλώσσας και πολιτισμού", που οργάνωσε στην Θεσσαλονίκη το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου από 1 έως 29 Αυγούστου. Το υπουργείο Πολιτισμού ανακοίνωσε ότι αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη επιμόρφωσης περισσότερων ξένων σπουδαστών νεοελληνικής στην Ελλάδα, ενέκρινε αυξημένες πιστώσεις για αυτό το σκοπό. Νέοι σπουδαστές από 21 χώρες όλου του κόσμου παρακολούθησαν επί ένα μήνα εντατικά μαθήματα νεο-

ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, διαλέξεις για την ιστορία, την λαογραφία και τον πολιτισμό της χώρας, με ιδιαίτερη ανάπτυξη της συμβολής της Μακεδονίας στην πολιτιστική διαδρομή του έθνους και ανοικτές συζητήσεις στην ελληνική και αγγλική, για ιδιαίτερου εθνικού ενδιαφέροντος θέματα, όπως το Κυπριακό με εισηγητές αρμόδιους καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

- "Η Πιερία και η περιοχή της. Τα βυζαντινά και νεότερα χρόνια" είναι το θέμα συνεδρίου που θα πραγματοποιηθεί στην Κατερίνη στα τέλη Νοεμβρίου και η ιστορική παρουσία της Πιερίας από τον 4ο αιώνα μ.Χ. θα αποτελέσει το αντικείμενο της μελέτης του. Στόχοι του συνεδρίου είναι η ώθηση για ευρύτερη ενασχόληση με την ιστορική αυτή περίοδο και η μελέτη της σημασίας και της ακτινοβολίας της Πιερίας στη Μακεδονία αυτής της περιόδου.

- Ούτε ένα...ούτε δύο. Εξήντα διεθνή και πανελλήνια συνέδρια οργανώθηκαν στη διάρκεια του Σεπτεμβρίου στην Αθήνα και την περιφέρεια με την ενίσχυση του υπουργείου Πολιτισμού. Τα συνέδρια ασχολήθηκαν με θέματα φιλολογικά, ιστορικά, λαογραφικά, Καλών Τεχνών, πολιτιστικά, αναπτυξιακά, κ.α. Ένα από τα συνέδρια είχε ως θέμα: "Οδυσσέας Ελύτης. Ο ποιητής και οι ελληνικές "πολιτισμικές αξίες".

- Με τη φωνή των χορωδών "στέφεται" η Ελλάδα στην Ιαπωνία. Επάζια εκπροσώπησε τη χώρα μας η Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας, που έλαβε μέρος στο 10ο Διεθνές Διαγωνισμό Χορωδίων Δωματίου στην πόλη Τακαζούκα της Ιαπωνίας, κερδίζοντας δύο χάλκινα βραβεία σε ισάριθμες κατηγορίες αναγεννησιακής και σύγχρονης χορωδιακής μουσικής. Χαρακτηριστική ήταν η ειδική μνεία που έγινε στη χορωδία, η οποία μετείχε στο διαγωνισμό με τη Μικτή Χορωδία Δωματίου και τη γυναικεία χορωδία, από τον πρόεδρο της διεθνούς κριτικής επιτροπής σχετικά με την έκφραση και την ερμηνεία της. Τις δύο χορωδίες της Πολυφωνικής διύθυσε ο Σταύρος Σολωμός.

- Χρυσάφι χτύπησε η σκαπάνη των αρχαιολόγων στη Σκύρο. Στις ανασκαφές που διενεργεί η ΙΑ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Χαλκίδας, βρέθηκε στη θέση Μπασάλες του νησιού μεγάλος ασύληπτος, θαλαμωτός μυκηναϊκός τάφος. Στα αρχαιολογικά ευρήματα περιλαμβάνονται περισσότερα από 70 αγγεία, ένα από τα οποία φέρει θαυμάσια παράσταση ψαριών, χάντρες και χρυσά δακτυλίδια.

- Τη δική της γκαλερί απέκτησε, η Ζάκυνθος. Το νησί με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά έχει πλέον μόνιμο εκθεσιακό χώρο, την "Αίθουσα Τέχνης Ζακύνθου" που σκοπό έχει να φιλοξενεί όλο το χρόνο σημαντικά εικαστικά γεγονότα και εκθέσεις. Τα εγκαίνια έγιναν τον Ιούλιο με μια ομαδική έκθεση καταξιωμένων ζωγράφων και γλυπτών. Αυτή τη στιγμή η "Αίθουσα Τέχνης Ζακύνθου" φιλοξενεί την ατομική έκθεση της ζωγράφου Τζόρτζια Λάμπερι. Έργα εμπνευσμένα από τη Ζάκυνθο, ακόμα και την προσεισμική. Θα διαρκέσει ως τις 10 Οκτωβρίου.

- Πενήντα ολόκληρα χρόνια υπηρέτησε πιστά την Τερψιχόρη. Διακρίθηκε όχι μόνο ως μεγάλη χορεύτρια, αλλά και ως ικανότατη δασκάλα και χορογράφος. Η Έλλη Ζουρούδη έφυγε για πάντα από κοντά μας, σε ηλικία 78 ετών. Η ιστορία του ελληνικού χορού έχασε μία από τις βασικές πρωταγωνίστριές της. Η Έλλη Ζουρούδη γεννήθηκε το 1915 στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Ο ερχομός της στη ζωή - όπως δήλωνε η ίδια σε πρόσφατη συνέντευξή της - χαρακτηρίστηκε ως "ένα όμορφο λάθος της φύσης", αφού η μητέρα της, όταν την έφερε στον κόσμο, είχε περάσει τα 52 της χρόνια. Τα πρώτα της βήματα στο χορό, η Έλλη Ζουρούδη τα έκανε το 1928, στη σχολή κλασικού μπαλέτου του Εθνικού Ωδείου, με δασκάλα την περίφημη Ελβίρα Βέλ. Το 1930 της δίνεται η μεγάλη ευκαιρία. Ο Μανώλης Καλομοίρης της αναθέτει τη χορογραφία του έργου του το "Δακτυλίδι της μάνας". Το κοινό αποθέωσε την πρώτη

μπαλαρίνα. Με την ίδρυση της Λυρικής Σκηνής, η Ελλην Ζουρούδη αναδεικνύεται σε κορυφαία χορογράφος και χορεύτρια της. Μπροστά της ξεδιπλώνεται μια καριέρα γεμάτη επιτυχίες, που της αποφέρουν εκτός από δόξα και αμέτρητα βραβεία. Ολόκληρη η ζωή της Έλλης Ζουρούδη περιγράφεται στην αυτοβιογραφία της, που κυκλοφόρησε πριν από 6 μήνες με τον τίτλο: "Μια ζωή χορός".

- Ο Κωνσταντίνος Καλλιγιάς, ευπατρίδης, ένας από τους μεγάλους της σύγχρονης δημοσιογραφίας δεν είναι πλέον κοντά μας, πτυχημένος από την επάρατη νόσο. Με εξαιρετική μόρφωση και λιτή, αλλά εξαιρετικά προσεγμένη πένα αρεσκόταν στην εμπεδωμένη επιχειρηματολογία παρά στην κραυγαλέα συνθηματολογία. Ενήμερος όσο λίγοι δημοσιογράφοι στα εθνικά, εσωτερικά και εξωτερικά θέματα ήταν πάντοτε πρόθυμος να καταθέσει τη θεμελιωμένη αντικειμενική και ενδιαφέρουσα άποψή του. Το αξίωμα του προέδρου του ελληνικού τμήματος της Ένωσης Ευρωπαίων Δημοσιογράφων, το οποίο κατείχε και για το οποίο ήταν περήφανος απορροφούσε σημαντικό μέρος της δραστηριότητάς του. Από τη θέση αυτή κι επί πολλά χρόνια αγωνίστηκε για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευρωπαϊκή ιδέα.

- Έργα σπουδαστών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, που τυπώθηκαν σε αφίσες, ομορφάζουν τις περιφράξεις του Μετρό στο κέντρο της Αθήνας. Μια αξιόπαινη πρωτοβουλία του υπουργείου Πολιτισμού που ξεκίνησε λίγο πριν το καλοκαίρι με τις εκθέσεις παιδικής ζωγραφικής στο Σύνταγμα. Ας ευχηθούμε μόνο αυτή η πινελιά ομορφιάς στη ζωή μας να μην καταστραφεί από τους λογής - λογής ασχημονούντες με σπρέι και αφίσες...

- "Γυναίκα της Ευρώπης" η κ. Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ. Την τίμησαν σε πανηγυρική εκδήλωση τα Λύκεια των Ελληνίδων. Η κ. Αρβελέρ δέχτηκε με συγκίνηση την παραδοσιακή φορεσιά Ρουμλουκίου (Γιδά) που της δώρησαν τα Λύκεια Ελληνίδων Μακεδονίας - Θράκης και χόρεψε φορώντας το γνωστό καπέλο - περικεφαλαία των γυναικών του Γιδά, καταχειροκροτούμενη από το πλήθος.

- Νέα σημαντικά ευρήματα έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη κατά τη διάρκεια των ανασκαφών που εκτελούνται στην περιοχή της Φαιστού. Πρόκειται για ένα κτίριο Ελληνιστικής Περιόδου, το οποίο δεν έχει ακόμη αποκαλυφθεί ολόκληρο, μια σειρά ταφικοί πίθοι, που περιείχαν οστά και λίγα κτερίσματα, αλλά και μια πλάκα, που αποτελούσε τα "διαπιστευτήρια" προξένων των Φαιστών προς τις άλλες πόλεις.

- Με μια μικρή καθυστέρηση, μόλις... 172 χρόνων, ο γαλλικός οίκος "Ερμές" κατασκεύασε ένα μεταξωτό φουλάρι με θέμα το "1821". Με αυτό τιμά την ανεξαρτησία της Ελλάδας και αποτέλεσε το κύριο θέμα της εκδήλωσης που διοργανώθηκε στο Δημαρχείο Αθηνών "προς τιμήν της ελληνογαλλικής φιλίας". Εκτός, όμως, από το φουλάρι, όσοι παραβρέθηκαν στην παρουσίαση, είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν και τα πολύτιμα εκθέματα του Εθνολογικού και Ιστορικού Μουσείου από την περίοδο της Επανάστασης του '21. Το φουλάρι θα πωλείται στην Ελλάδα - αποκλειστικά με προεγγραφές - μέχρι τις 15 Οκτωβρίου, ενώ τα έσοδα από τα κέρδη θα διατεθούν υπέρ του Οργανισμού Παιδικών και Εφηβικών Βιβλιοθηκών, πρόεδρος του οποίου είναι ο κ. Χρήστος Λαμπράκης.

- Σε θέατρο "Κατίνας Παξινού" μετονομάστηκε το πρώην "Θέατρο Σινεάκ" που ανήκει πλέον εις το Εθνικό Θέατρο και η αίθυσά του - όπως είναι γνωστό - βρίσκεται στην οδό Πανεπιστημίου (Μέγαρο "ΡΕΞ"). Την εισήγηση και τη μετονομασία από θέατρο "Σινεάκ" σε θέατρο "Κατίνας Παξινού" έκανε η διευθύντρια του Εθνικού Θεάτρου κ. Ντόρα Τσάτσου και έγινε ομόφωνα αποδεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο. Με τη μετονομασία αυτή το Εθνικό Θέατρο τιμά τη μνήμη της μεγάλης Κατίνας Παξινού που φέτος συμπληρώθηκαν 20 χρόνια από το θάνατό της.

- Μια ιστορική καταγραφή για τον "άγνωστο" εκτός Ελλάδας ελληνισμό επιχειρεί στο νέο βιβλίο του με τίτλο: "Οδοιπορικό στη Ν. Γαλλία" ο ιστορικός - αρχαιολόγος Επαμεινώνδας Α. Βρανόπουλος. Σ' αυτό το βιβλίο που εκδόθηκε από το Κέντρο Έρευνας και Μελέτης Ελληνισμού, ο συγγραφέας - μεταξύ άλλων - ασχολείται με τον ελληνισμό της Μασσαλίας και της Κυανής Ακτής.

- Το σήμα της Τρίτης Ελληνικής Προεδρίας της Κοινότητας, την οποία θα ασκήσει η Ελλάδα κατά το πρώτο εξάμηνο του 1994, φέρει η σημαία ενός πλοίου με διαχρονικά στοιχεία της Ελληνικής Ναυτικής Παράδοσης. Το σήμα της Ελληνικής Προεδρίας, συμβολίζει την άνευ επιστροφής πορεία των κρατών - μελών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το σήμα φιλοτεχνήθηκε από τον σπουδαστή της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας κ. Ευάγγελο Πισπα, ο οποίος απέσπασε το πρώτο βραβείο έπειτα από σχετικό διαγωνισμό.

- Δυο σημαντικότερα βιβλία εκδόθηκαν πρόσφατα για τον Μακεδονικό Αγώνα. Πρόκειται για "Τα γεγονότα του 1903 μέσα από την ευρωπαϊκή διπλωματική αλληλογραφία" (εκδ. Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα, Θεσσαλονίκη 1993) και το βιβλίο του Douglas Dakin "Ο ελληνικός αγώνας στη Μακεδονία 1897-1913" (εκδ. του ΙΜΧΑ και του Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα, Θεσσαλονίκη 1993). Στο πρώτο παρουσιάζονται εβδομήντα αδημοσίευτα διπλωματικά έγγραφα των ευρωπαϊκών προξενείων της Θεσσαλονίκης και του Μοναστηρίου, που αναφέρονται στο κίνημα του Ίλιντεν, το οποίο εξερράγη στη Μακεδονία πριν ακριβώς 90 χρόνια. Μέσα από τις λεπτομέρειες των εκθέσεων αποκαλύπτονται τα σχέδια των Βουλγάρων για τη Μακεδονία. Στο βιβλίο του Dakin ο διακεκριμένος Βρετανός ιστορικός συνδυάζει τη λεπτομερή και ζωντανή παρουσίαση των γεγονότων της περιόδου 1897-1913 με την αυστηρή κριτική της ιστορικής επιχειρηματολογίας.

- Κλειστό θα παραμείνει για 5 χρόνια από το ερχόμενο καλοκαίρι το Αρχαίο Ωδείο της Πάτρας μετά από απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ). Το ΚΑΣ υποστηρίζει ότι πρέπει να παραμείνει κλειστό το θέατρο, ώστε να διορθωθούν οι βλάβες που έχει πάθει από την κακή χρήση των πολιτιστικών εκδηλώσεων και να επιδιορθωθούν τα σφάλματα που έγιναν κατά τις αναστηλωτικές εργασίες του παρελθόντος.

- Ένα νέο λαογραφικό μουσείο θα αποκτήσει σύντομα η πόλη του Βάμου. Το μουσείο θα εγκαινιασθεί στους επόμενους μήνες και θα λειτουργήσει σύμφωνα με τους σύγχρονους κανονισμούς για τη συντήρηση και έκθεση των περιεχομένων του, αλλά και για την ασφάλεια. Θα περιέχει τη συλλογή, τη βιβλιοθήκη, πίνακες του Θεόφιλου και φωτογραφικό αρχείο Βολιώτη λαογράφου.

- Νέες ανασκαφές άρχισαν στο αρχαίο θέατρο της Λάρισας, την αποκάλυψη του οποίου ζητά εδώ και χρόνια η πόλη. Οι ανασκαφές θα γίνουν στο κοίλο του θεάτρου και στο σημείο όπου βρισκόταν το ρολόι του πάρκου και θα συνεχιστούν στην πλευρά των κτισμάτων που έχουν απαλλοτριωθεί και πρόκειται να κατεδαφιστούν. Οι ανασκαφές στο αρχαίο θέατρο θα μπου στην τελική ευθεία τους μετά την β' φάση των απαλλοτριώσεων για τα κτίσματα της οδού Βενιζέλου.

- Κατά τη διάρκεια της διεθνούς σεισμολογικής συνάντησης που έγινε στο Αργοςτόλι με τη συμμετοχή Ελλήνων και ξένων επιστημόνων, διεπιστώθη ότι το 60% των σεισμικών δονήσεων που σημειώνονται στην Ευρώπη γίνονται στην Ελλάδα. Τόνισαν επίσης ότι μπορούν να οδηγηθούν σε μια σωστή πρόβλεψη σεισμών εξαιτίας της στάθμης και θερμοκρασίας των υπόγειων νερών των πηγαδιών του μαγνητικού πεδίου της ΓΖς και της διαμόρφωσης των πετρωμάτων. Μεταξύ άλλων δε, επισημάνθηκε ότι η υποχώρηση κατά 3 εκατοστά κάθε χρόνο της

λιθοσφαιρικής πλάκας κάτω από το Αιγαίο, είναι μια από τις αιτίες των συχνών σεισμών στην Ελλάδα.

- Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανασκαφική έρευνα στο Μινωικό Ιερό των Κυθήρων, πάνω από το λιμάνι του Αμβλέμονα. Το ιερό αυτό εντοπίστηκε τυχαία πριν από δύο χρόνια από τον αρχαιόφιλο διευθυντή της εφημερίδας "Εστία" κ. Άδωνι Κύρου και σε μικρή ανασκαφική έρευνα τον περασμένο Οκτώβριο από τον καθηγητή κ. Γιάννη Σακελλαράκη και την έφορο αρχαιοτήτων κα Έφη Σαπουνά - Σακελλαράκη βρέθηκε μεγάλος αριθμός χάλκινων μινωικών ειδωλίων. Το εύρημα του Μινωικού Ιερού στα Κύθηρα χαρακτηρίζεται ως μεγάλης σημασίας, γιατί είναι το πρώτο αμιγές Μινωικό Ιερό που βρίσκεται εκτός Κρήτης. Τα πρώτα ευρήματα πείθουν ότι τα Κύθηρα αποτελούσαν έναν από τους πλέον σημαντικούς σταθμούς της μινωικής θαλασσοκρατορίας. Το ευχάριστο είναι πως την ανασκαφή την επιχορηγούν ιδιώτες μεταξύ των οποίων το Ίδρυμα "Φ. Κωστόπουλου" και η Εταιρία Κυθηραϊκών Μελετών που αγαπούν το Γένος και με την έμπρακτη αγάπη τους προς την αρχαιολογία επιτυγχάνουν να αποδεικνύουν τη συνέχειά του εδώ και 3.500 χρόνια.

- Έφυγε και ο Νίκος Παπακωνσταντίνου, ο άνθρωπος του θεάτρου, ο δάσκαλος του λόγου, ο λογοτέχνης, ύστερα από μάχη με την επάρατη ασθένεια... Γεννημένος το 1920 στο Θέρμο της Αιτωλίας, ο Παπακωνσταντίνου μεγάλωσε στο Αγρίνιο. Σε ηλικία 23 ετών ήρθε στην Αθήνα όπου σπούδασε Νομικά, ξένες γλώσσες και θέατρο. Μετά την Σχολή του Βασιλικού Θεάτρου έκανε την πρώτη του εμφάνιση στον "Ψυχοπατέρα" "Μενέλαος - Νεοελληνική Σκηνή" το 1946. Με το θίασο Χατζίσκου - Μερκούρη, έπαιξε στο "Πορτρέτο του Ντόριαν Γκρέι". Από το 1948 έως το 1966 συνεργάστηκε με το Βασιλικό Θέατρο. Εμφανίστηκε στα "Αρραβωνιάσματα", τους "Τρεις κόσμους", τον "Ευαγγελισμό", τον "Άνθρωπο του διαβόλου", τον "Άμλετ", τον "Άνδροκλή και το λιοντάρι", την "Νύχτα στην Μεσόγειο" τον Ιουλιανό τον παραβάτη", τον "Αγαμέμνονα", τον "Αλκιβιάδη", τον "Ριχάρδο τον Γ'", τον "Ηρακλή μαινόμενο", τον "Δύσκολο", την "Επίσκεψη της γηραιάς κυρίας", τον "Αίαντα", τον "Ρωμαίο και την Ιουλιέττα", την "Αντιγόνη", τις "Βάκχες", τον "Κρόισο", το "Ονειρο", "Το ατσαλένιο γοβάκι", τον "Χριστό Πάσχοντα", την "Ειρήνη" κ.α. Μετείχε σε πολλούς θιάσους του ελεύθερου θεάτρου ενώ παράλληλα έκανε πολλές σημαντικές εμφανίσεις στον κινηματογράφο (Νησί των γενναίων κλπ. φιλμ), και στην τηλεόραση. Δίδαξε αγωγή του λόγου στη σχολή του Εθνικού Θεάτρου όπως επίσης και σε άλλες δραματικές σχολές. Υπήρξε καθηγητής και σε σχολές λογοτεχνίας, ψυχολογίας και Παιδαγωγικές Ακαδημίες. Σημαντική ήταν και η δραστηριότητά του και στο χώρο της λογοτεχνίας. Έγραψε ποίηση, θεατρικά έργα και μετέφρασε έργα του Ουάιλντ, του Πούσκιν και του Σολομώντα. Το σύγγραμμά του "Αγωγή του λόγου" αποτέλεσμα μελέτης 30 χρόνων είναι μοναδικό στην ελληνική βιβλιογραφία. Επιστέγασμα της καλλιτεχνικής του προσφοράς είναι η πρόσφατη ολοκλήρωση του κτισίματος του πέτρινου θεάτρου Σέττας, μικρογραφία του Αρχαίου Θεάτρου της Επιδαύρου.

- Μουσείο σερβικών ενθυμημάτων εγκαινιάστηκε πρόσφατα στην Κέρκυρα με τη συμμετοχή Σέρβων επισήμων. Ιστορικοί λόγοι συνδέουν, ως γνωστόν τους Σέρβους με την Κέρκυρα. Το μουσείο που εγκαινιάστηκε, λοιπόν, πρόσφατα αποτελεί "μνημείο" της σχέσης του σερβικού λαού με το νησί των Φαιάκων.

- Κτισμένη ανάμεσα στη Μακεδονία και τη Θράκη, ανάμεσα σε θάλασσα και εύφορες πεδιάδες, δόση και μεταλλεία χρυσού, μια αρχαία πόλη, στην περιοχή της Αμφίπολης, έρχεται στο φως μετά από 35 χρόνια ανασκαφών. Οι έρευνες σε πολλά σημεία της τεράστιας έκτασης που καταλάμβανε η πόλη, αποκάλυψαν τις σπουδαιότερες οχυρώσεις με δύο περιβόλους όπως επίσης και ένα μοναδικό εύρημα, την ξύλινη θεμελίωση της αρχαίας γέφυρας του Στρυμώνα. Βρέθηκαν επίσης δημόσια κτίρια, όπως το γυμνάσιο, ιερά, σημαντικές οικίες, αξιόλογα κρίσματα με πολύτιμα κτερίσματα. Σύντομα θα αρχίσει και η λειτουργία του τοπικού μουσείου

όπου θα μεταφερθούν όλα τα ευρήματα των ανασκαφών. Σημαντική επίσης για την ιστορία της περιοχής είναι η ανακάλυψη ενός μακεδονικού τάφου στην περιοχή Τερπνή Νιγρίτας. Ο τάφος χρονολογείται στο πρώτο μισό του 3ου π.Χ. αιώνα, είναι πολλαπλώς συλημένος και έδωσε φτωκά ανασκαφικά ευρήματα.

- Ο υπουργός Προεδρίας κ. Σωτήρης Κούβελας εγκαινίασε το Κέντρο Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης, που βρίσκεται στο χώρο του πρώην στρατοπέδου Φαρμάκη. Με την απόδοση του Κέντρου Πολιτισμού σε χρήση πλαισιώνεται και αναδεικνύεται το διατηρητέο κτίριο της βίλλας "Αλλατίνη" όπου στεγάστηκε το πρώτο πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, το στρατιωτικό νοσοκομείο και στις μέρες μας η Νομαρχία. Το Κέντρο Πολιτισμού καταλαμβάνει δομημένη επιφάνεια 2.106 τ.μ. και αποτελείται από πέντε κτίρια, από τα οποία τα τέσσερα διατηρητέα παλαιά που επισκευάστηκαν εξωτερικά και ανακατασκευάστηκαν εσωτερικά. Το μεσαίο κτίριο (σιδηρά κατασκευή με υαλοπετάσματα αλουμινίου) είναι νέας δόμησης. Η συνολική δαπάνη του έργου έφθασε τα 450 εκατομμύρια δραχμές με χρηματοδότηση 150 εκατομμυρίων δρχ. από το υπουργείο Πολιτισμού και 300 εκατομμυρίων δρχ. από το υπουργείο Εθνικής Άμυνας με το πρόγραμμα PERIFRA που συγχρηματοδοτείται από την ΕΟΚ για την απόδοση εγκαταλειμμένων στρατοπέδων για πολιτιστική χρήση. Στο Κέντρο Πολιτισμού Θεσσαλονίκης θα στεγαστούν πολιτιστικοί σύλλογοι με καλλιτεχνική δραστηριότητα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγης.

- Οι Αμερικανοί δίνουν στους Τούρκους αρχαιολογικούς θησαυρούς "ηλικίας" 2.500 χρόνων που βρέθηκαν στο έδαφός τους... Η Τουρκία μετά εξάχρονη δικαστική διαμάχη με το μουσείο Μετροπόλιταν της Νέας Υόρκης παίρνει τον ανεκτίμητης αξίας θησαυρό του Κροίσου (βασιλιά της Λυδίας τον 6ο π.Χ.), που απαρτίζεται από εκατοντάδες κομμάτια. Το μουσείο ανακοίνωσε ότι θα επιστρέψει στην τουρκική κυβέρνηση το λυδικό θησαυρό (που αποτελούν 363 χρυσά, ασπρήνια και χάλκινα αγγεία, αγαλματίδια, κοσμήματα και ζωγραφίες), τον οποίο όπως ισχυρίζεται η Άγκυρα είχαν αρπάξει τυμβωρύχοι τη δεκαετία του '60. Το μουσείο είχε αγοράσει τότε τα αντικείμενα από ονομαστούς "ντίλερ" έργων τέχνης, τα οποία όμως παρουσιάστηκαν σε έκθεση αρκετά χρόνια αργότερα, το 1984. Μέχρι τότε η τουρκική κυβέρνηση δεν γνώριζε την τύχη τους. Το 1987 η Τουρκία αποφάσισε να τα ζητήσει πίσω, μέσω της δικαστικής οδού από το ομοσπονδιακό δικαστήριο. Οι εφημερίδες "Νιού Γιρκ Τάιμ" και "Γουόλ Στρίτ Τζόρναλ" γράφουν για μια "άνευ προηγούμενου απόφαση" που προκάλεσε την έκκληση όσων ασχολούνται με υποθέσεις αρχαιολογικών ευρημάτων. Από την υπόθεση αυτή θα μπορούσαν να επωφεληθούν κάλλιστα τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος και να διεκδικήσουν χιλιάδες αρχαία που έκλεψαν αρχαιοκάπηλοι και βρίσκονται σήμερα σε μουσεία και ιδιωτικές συλλογές.

ΨΗΓΜΑΤΑ

- Η μεγαλύτερη "βροχή" μετεωριτών που έχει καταγραφεί ως τώρα, ήταν εκείνη που εκδηλώθηκε τη νύχτα, μεταξύ της 16ης και 17ης Νοεμβρίου του 1966. Τότε, τα μετέωρα του Λεονιδίου (τα οποία επαναλαμβάνονται κάθε 33 χρόνια και 3 μήνες) έγιναν ορατά στη νότια Αμερική και την Ανατολική Ρωσία. Υπολογίστηκε ότι τα μετέωρα πέρασαν από την Αριζόνα των ΗΠΑ με μια αναλογία 2.300 το λεπτό, μέσα σε ένα διάστημα 20 λεπτών.

- Το πιο νέο νησί στον Κόσμο έχει σχηματιστεί από παγωμένη λάβα και ονομάζεται Φουκούτο Κουοκανόμπα, κοντά στην Ιβοζίμα, στον Ειρηνικό. Η νησίδα αυτή, αναφέρθηκε για πρώτη φορά τον Ιανουάριο του 1986. Έχει έκταση 650 Χ 450 μέτρα και βρίσκεται 12 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας.

